...وي د علمي او څېړنيز سيمينار په مناسبت د حامد کرزي پيغام

يم چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د دوست هېواد هندوستان د سفارت په همکارۍ د دغه ستر وياوال او صاحبدل شمېرني د دري سوه يم تلين په مناسبت پرتمينه غونډه جوړه کړې ده. ليرکال په همدې مناسبت د بلخ پوهنتون له خوا په مزارشريف ښار کې يوه غونډه جوړه شوې وه چې سنائي د سيمينار څېړنې په ډېخواليو څېړنو بشپړ ونګي شي. زه هيله لرم چې دغه سيمينار له پرايرۍ شوې څېړنې زموږ په هېواد کې د بيدل پېژندنې د پرمختګ په لاره کې ګټورې او مرستندويې ثابتې شي. د دغه سيمينار د جوړېدو له امله د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت او په ټول هېواد کې د بيدل دوستانو ته مبارکي وايم او د لوی خدای (ج) له دربار د سنائي د سيمينار د بريالیتوب هيله کوم.

...مله د مشرانو جرګې اعلاميه

سرحدي خواکونو د شمېرانې او سرېښندنې ستاينې په لړ کې د دغو خواکونو لېوونی منسوب شهيد محمد ابراهيم ته د فردوس جنت او پاتې کسانو ته يې د جميل صبر هيله کوي. د ملي شورا د مشرانو جرګه د کونړ په ولايت د پاکستان د راکټي بريدونو ... ۲ مخ

Ketabton.com

...پاکنې به په پوره امنيت کې تر سره شي

دامنيت او ثبات په تامينولو کې به بريالیتوب سره دغه ترسره کړي. په دې کتنه کې چې په کابل کې د امريکا سفير د انتخاباتو د دوهم پړاو د ميکانيزم دپياوړتيا او پېکښت لاره کې لازمې هڅې کوي. ده زياته کړه چې په

سرمقاله

په سیمه ییزه همکارۍ کې د افغانستان رول

د چین په شانګهای ښار کې د (سیکا) یا د شانګهای غونډه جوړه شوه ، د افغانستان د اسلامي جمهوریت جمهور رییس حامد کرزي په دې غونډه کې د مهم ګډون کوونکي په توګه برخه واخیسته ،د سیکا د سرمشریزې بنسټ لس کاله وړاندې یا په ۱۳۸۳ کال کې د قزاقستان په پلازمېنه الماتا کې کېښودل شو ،چې موخه یې په اسیا کې د باور جوړونې او له یو بل سره په بېلابېلو برخو کې د همکارۍ ټینګښت او پراختیا ده . دا مهال د شانګهای یا سیکا په سرمشریزه کې افغانستان، اذربایجان، بحرین، کمبوډیا، چین، مصر، هند، ایران، عراق، اسراییل، اردن، قزاقستان، قرغیزستان، منګولیا، پاکستان، فلسطین، روسیه، تاجکستان، تایلنډ، ترکیه، عربي متحده اماراتونه، ازبکستان او ویتنام غړیتوب لري او اووه نور هېوادونه بنګله دېش، اندونیزیا، جاپان، مالیزیا، فلیپین، قطر، سریلانکا، اوکراین او امریکا د څارونکو په توګه په دې سرمشریزه کې ګډونکوونکي دي په دې سرمشریزه کې د افغانستان رول او اهمیت د پام وړ دی ،څکه افغانستان هغه هېواد دی ،چې هم پراخې زېرمې لري ،هم د سویلي او منځنۍ اسیا ترمنځ د ستراتېژیک پله حیثیت لري او هم یې سرشارې اوبه هغه څه دي ،چې د اسیایي هېوادونو ترمنځ د همکارۍ او باور پیدا کولو په برخه کې مهم رول لوبولی شي د سیکا په سرمشریزه کې د افغانستان د ولسمشر ګډون او په کې یې وینا د همدې موخې د تر لاسه کولو لپاره ده. د اسیا هېوادونه هڅې کوي ،چې په راتلونکو دریو لسیزو کې د باور فضا په بشپړه توګه رامنځته کړي او د نل لپاره د اسیا له پاکې لمنې څخه شر سره کلنه جګړه پاکه کړي .افغانستان ،چې نړۍ د ورېښمو تاریخي او لرغونې لاره تېره ده او سرشارې زېرمې لري په دې کې له اسیا سره مرسته کولی شي ،خو ترهګري او اورېکي ،چې یو شمېر ګاونډیان یې د ناوړو موخو لپاره پالي د دې هڅې په مخ کې لوی خنډونه دي ،په همدې اړه حامد کرزي په تیرو دریو ورځو کې د چین له مشرانو سره لیدنې کتنې لرلې او دا پدیده یې د چین او افغانستان د اړیکو په خاتمې توګه د سوداګرۍ او اقتصادي مرستو په مخ کې لوی خنډ وباله ،دواړه لوري دې هوکړې ته سره ورسېدل ،چې د ترهګرۍ او اورېکي پر ضد باید ګډه مبارزه وکړي په سرمشریزه کې د سیمې د همکارۍ په مخ کې د دغو خنډونو پر سر هم اندېښنې څرګندې شوې ،خو غوره دا ده ،چې ټول هېوادونه د دې پدیدې په له منځه وړلو کې له یو بل سره مرستې وکړي او هغه هېوادونه او ولې ،چې ترهګرۍ او اورېکي روزي ،تر فشار لاندې راولي ،چې نور له دې پدیدې پالنو څخه لاس واخلي او د اسیا د باور او همکاریو په کاروان کې یو ځای شي ،ګکه نه نو له دغه کاروانه به تجرید او ګوښه پاتې وي.

د درې اړخیزې غونډې پرېکړې به پلې شي ؟

هدایت الله نوري

پاکستاني لوړي په کابل کې د افغانستان، پاکستان او ناټو په دري اړخیزه غونډه کې یوځل بیا ژمنې کړې، چې د ولسمشرۍ ټاکنو د دوهم پړاو ټاکنو د امنیت په ټینګښت کې به مرستې کوي او هم به له ترهګرۍ سره مبارزه د پاکستان لوی درستیز جنرال راحیل شریف دغه ژمنه د دواړو هېوادونو د پوځونو ترمنځ همکارۍ او په دواړو هېوادونو کې سوله او ټیکاو اړین بللې دا د دري ګونو غاړو ترمنځ ۳۷ دري اړخیزه غونډه، په دغې غونډه کې دواړو غاړو دغه ژمنه یو ځلې بیا تازه کړه چې د ترهګرۍ پر وړاندې به مبارزه شتلي کوي او د سولې او ټیکاو د راوستو لپاره به هڅې کوي په دې دري اړخیزه غونډه کې د افغانستان او پاکستان لوی درستیزانو او په کابل کې د

اړیالو خواکونو قوماندان برخه اړله. دغه غونډه داسې مهال ترسره کېږي چې پر خیبرو سیمو د پاکستاني پوځیانو راکټي بریدونه

غونډه په داسې مهال کې جوړېږي ،چې ښایي د روان زېږدیز کال تر پایه بهرني خواکونه له هېواده ووځي. د دغې غونډې په اړه هغه

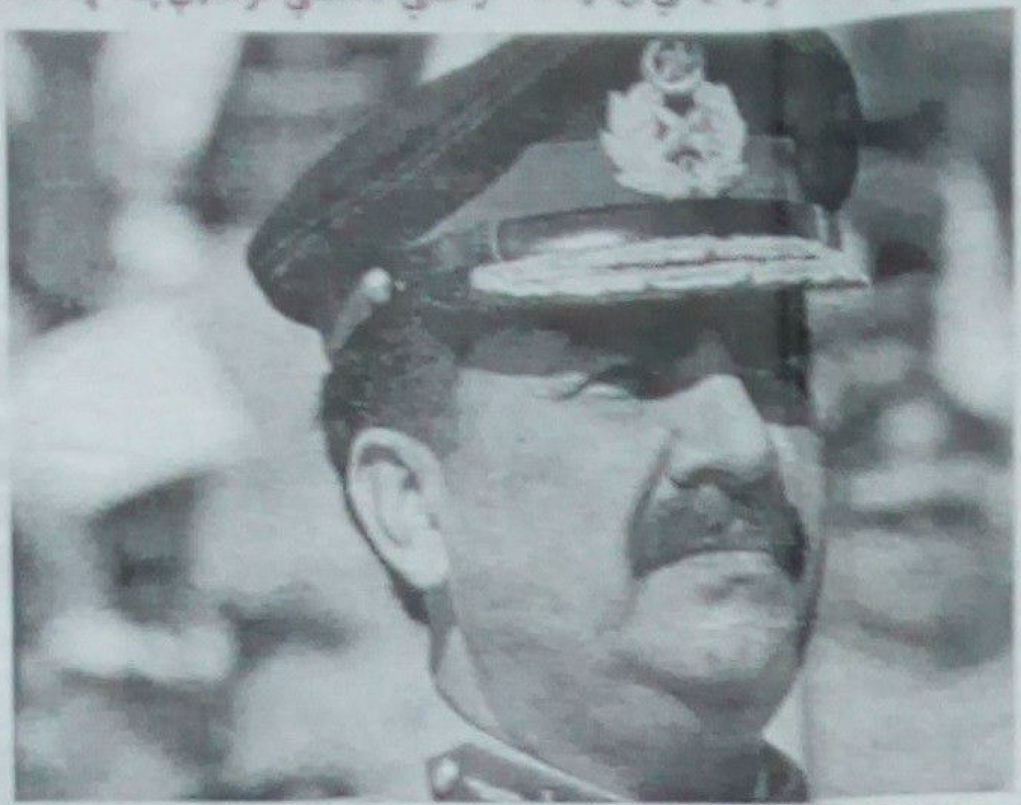

دوام لري او په سولې سیمو کې پاکستاني پوځیان له ډیورنډ کرښې را اوښتي او پلازې خواکې یې د پوځي تجهیزاتو پر جوړلو لاس پورې کړې دی او دغه راز دا

شکونه پرځای دي ،چې ښایي بیا هم پاکستان پر خپلو ژمنو وفا ونه کړي ،څکه په تېر کې هم ورته غونډې شوې، خو د امنیت په ټینګښت او د پاکستان له خوا د

روزل کیدونکو اورېکو د پر خولو لپاره پاکستان هیڅ ګام نه دی پورته کړی. دا ربښتیا ده ،چې پاکستان د افغانستان د ناامنه کولو لپاره په قبایلي سیمو کې اورېکي او ترهګر روزي، د تیرې ورځې مباشلې په شاپرسمه د ولسمشرۍ او ولایتي شوراګانو ټاکنو دګډوډولو لپاره پاکستان په لوی لاس ټولې مدرسې رخصت کړې وې او پر ټاکنیزو مرکزونو یې د دغو مدرسو طالبانو د بریدونو لپاره چمتو کړي وو، چې له یو زرو اتیاوو ډېر بریدونه یې پر ټاکنیزو مرکزونو وکړل ،خو له نیکه مرغه ،چې کورنیو خواکونو دا پلان له سره تر پایه ناکام کړ .د تعجب وړ مسئله دا ده ،چې دا ځل به پاکستان څرنګه د دوهم پړاو ټاکنو لپاره د امنیت په برخه کې مرستې وکړي ؟ ترهګري هم د پاکستان د ناوړو ګټو لپاره روزل کېږي ،په تېرو دیارلسو

کلونو کې له پاکستانه د ترهګرۍ پر ضد د مبارزې د نړیوالو غوښتنې شوې پاکستان ژمنې کړي ،خو په عمل کې یې څه نه دي کړي ،په اصل کې پاکستان د افغانستان پرمختګ ،سیاسي ثبات او پیاوړي امنیت نه غواړي ،دغه راز پاکستان د افغانستان ،هندوستان او د افغانستان او د سیمې او نړۍ د سترو صنعتي هېوادونو تر منځ له دوستۍ څخه په وېره کې دی او په ټول ډول هڅې کوي ،چې افغانستان د سیمې او نړۍ له دوستۍ څخه تجرید وساتي او بیا پرې داسې نظام واکمن کړي ،چې د پاکستان ګټې په پام کې ولري ،خو دا هېر څه ناممکن دي ،پاکستان باید د افغانستان د لاندې کولو او پرې د خپل ګوډاګي حکومت د تپلو خیال او فکر له سره وباسي او له افغانستان سره د ربښتني دوستۍ پر مزو ولاړ باور رامنځته کړي .

د چین هراړخیزې مرستې نه یوازې د افغانستان ، بلکې د سیمې د اقتصادي ، امنیتي او سیاسي ثبات تضمین کوي

قرار شینواري

درسنیو له لارې خپاره شوي رپوټونه وایي چې دافغانستان ولسمشر حامدکرزي دچین سترګاونډي اوخواکمن هېواد نه دخپل څلورورځني سفر په بهیر کې له ځینو چینایي رسنیو سره په مرکه کې ددغه هېواد له چارواکو څخه هیله کړې چې په اقتصادي، امنيتي، فرهنګي، ټولنیزو او نورو ډګرونو کې له افغانستان سره مرستې ته ودانګي او دورېښمو تاريخي لاره دې هم ورغوي او بیا دې ... کړي دځینو اقتصاد پوهانو او سیاسي

شنونکو په اند که دنړۍ د یو ستر خواکمن هېواد په توګه سترګاونډي هېواد چین په دې برخه کې له افغانستان سره مرستو ته ودانګي او دافغانستان په اړه د سیکایه پړوالـه

دهرنیو خواکونو دوتلو برخلیک ټاکونکي ...

غونډه کې خپلو شوېو ژمنو او پرېکړو ته دعمل جامه ورواغوندي، نو بردې پوره باور دی چې نه یوازې په افغانستان بلکې په ټوله سیمه کې به داقتصادي، امنيتي او سیاسي ثبات له راوستلو سره زیاته مرسته وکړي او ان دافغانستان، چین او پاکستان په ګډون نه په سیمه کې له ترهګرو سره مبارزه دېرېالیتوب توپرېښده ورسوي او داسې نورې لاس ته راوړنې به راوتلاړي دا چې له یوې خوا له افغانستانه

دافغانستان دولسمشرۍ له پاره د دویم پړاو ټاکنې را روانې دي او له بلې خوا دافغانستان تاريخي دښمنانو او دهغوی پېرودل شوېو، روزل شوېو او وسله والو شوېو اجیرانو او ګوډاګیانو دښځو او ماشومانو په ګډون دبې دفاع او بې ګناه افغانانو وژلو او نورو تباهیو ته زور ورکړی دی او هم ور سره جوخت افغانان دبېکارۍ او بې وزلۍ په خېر دزیاتو اقتصادي ستونزو په ستر سمندر کې غوپې وهي، نو پوهنې د سیمې دتاریخ په دغه حساس پړاو کې د اسیا دلویې

وچې د ۲۴ هېوادونو په غړیتوب او دنړۍ دنورو شنو هېوادونو او نړیوالو سازمانونو په ګډون دسیکا په نامه دلوتې په دوه ورځنیو غونډو کې دافغانستان دولسمشر حامد کرزي

ګډون او دچین دولسي جمهوریت دشانګهای په ښار کې ددغو غونډو په بهیر کې دافغانستان دیوستر ګاونډي او دنړۍ دیوستر خواکمن هېواد په توګه دچین دولسي جمهوریت له ولسمشر او نورو چارواکو سره دولسمشر حامد کرزي خبرو اترو او لیدنو کتنو نه لاس ته راوړنې او مثبتې پایلې راونغاړلې او دافغانستان دلوګر دمسو، دبامیانو دحاجي ګک دوسپنې او دافغانستان دشمال دنفتو او ګازو په خېر دهېواد دستر وکانې زېر

مو دراسپړلو او په کار اچولو په برخه کې دچین دهېواد دلازیاتې پانګې اچونې له پاره دچین د ژمنې ترڅنګ دافغانستان په ګډون دسیمې دګړکیچنو حالاتو دبابانه کولو په برخه کې پرېکړې هغه څه دي چې پلې کول به یې دافغانستان له پاره مثبتې پایلې راونغاړي. دچین دولسي جمهوریت مشران پردې واقعیت دپوهېدو له مخې چې په افغانستان کې اقتصادي، امنيتي او سیاسي ثبات دچین دولسي جمهوریت په ګډون دسیمې او ان دټولې نړۍ دهېوادونو په ګټه دي، زیاته هڅه او هاند کوي چې د ۲۰۱۴ زېږدیز کال په پای کې له افغانستانه دبهرنیو خواکونو نه وتلو وروسته د افغانستان په کاني زېرمو او داسې نورو ډګرونو کې پانګې اچونې ته مخه وکړي او له دې لارې په افغانستان او ځنې په ټوله سیمه کې داقتصادي، امنيتي او سیاسي حالاتو دبې ثباته کولو مخه ونیسي او له دې لارې خپل هېواد له احتمالي

۷ مخ

له افغاني ځواکونو سره بهرني طالبان هم جنګېږي

سمیع الله ـ سمیع

په افغانستان کې دجمهوري ریاست او ولایتي شوراګانو له ټاکنو وروسته یوشمېر بهرنیو طالبانو لکه پاکستاني، چیچینيایي او ازبکي طالبانو هڅې پیل کړې دي چې دافغاني امنيتي ځواکونو په وړاندې وجنګېږي. په تیره یوه نیمه میاشت کې پاکستاني او نورو بهرنیو طالبانو له افغاني طالبانو سره یوځای په وسله والو بریدونو کې برخه اخیستله او په فراه، نیمروز، ننګرهار، پکتیکا او یوشمېر نورو ولایتونو کې یې په ځانمرګو بریدونو او بې چاودنو کې بې ګناه خلکو ته مرګ ژوبله واړوله. دغویي دمیاشتې په ۱۹ مه له پاکستان څخه راغلو سلګونو طالبانو دبګواپر

شول، دغې جګړې کابو ۲ ساعته دوام وکړ دامنيتي ځواکونو کشفي ارګانونه په خپل ټول توان سره هڅه کوي چې دځانمرګي بریدکوونکي چاودېدونکي توکي مخکې له برید او چاودنې څخه له منځه یوسي، چې دهرې ورځې په تیریدلو سره زیاته اندازه چاودېدونکي توکي سره شموتږ او هم ځانمرګي برید کوونکي له بریده مخکې نیول کیږي او دقانون منګولوته سپارل کیږي. له بلې خوا په دې ورځو کې دامنيتي ځواکونو له خوا په یوشمېر ولایتونو لکه فراه، نیمروز، ننګرهار، غزني، هرات او نورستان کې دطالبانو پر ضد پراخ عملیات پیل شوي دي. داسې

دېرلي دموسم په رارسیدلو سره طالبانو دخیبر په نامه خپل پوځي عملیات پیل کړي دي او په دغو عملیاتو کې دپاکستان آی اس آی غواړي چې بهرني طالبان هم په جنګي تکتیکي ځای پرځای کړي داځکه چې دپاکستان آی اس آی په دې باور دی چې افغاني طالبان نور جګړې ته زړه نه ښه کوي چې ښکاره بېلګه یې دانتخاباتو په ورځ ولیدل شوه، چې دطالبانو دپوځي کمیټې مشر مولوي عبدالقیوم ذاکري طالبان پراخو بریدونوته برې ننوتل او همدغه وجه وه چې مولوي ذاکري له خپلې دندې ګوښه او ویل کیږي چې دآی اس آی له خوا، بندي شوی دی اوس مهال داسې ګمان کیږي چې دانتخاباتو دلومړي پړاو په پایلو کې له مختلفو نوماندانو هیڅ یو پنځوس جمع یوه رایه پوره نه کړه او انتخابات دوهم پړاوته لاړل نو ددې لپاره چې طالبان دافغاني ځواکونو په وړاندې خپله تېره ماتې تلافي کړي، نو داخل

ولسوالۍ حمله وکړه، چې دامنيتي ځواکونو له سخت مقاومت سره مخامخ شول او په دغې حمله کې یوشمېر طالبان مړه، یوشمېر اسیر او نور وتښتېدل.

دروان کال دغویي دمیاشتې په ۲۲ مه د دوشنبې په ورځ دجلال آباد په ښار کې دعدلي ترڅاست پر ودانۍ طالبانو وسله وال برید وکړ په دغه برید کې برید کوونکي دامنيتي ځواکونو له خوا ووژل شول، دغه راز یوتن پولیس او دوه تنه مامورین هم ووژل

ویل کیږي چې دامنيتي ځواکونو په ۲۲۵ عملیاتو کې ۲۷۵ مخالفین له منځه تللي دي او په لسګونو ژوندي نیول شوي دي. دروان کال د ثور دمیاشتې په ۲۲ مه دسه شنبې په ورځ دکورنیو چارو وزارت ویاند صدیق صدیقي وویل چې په دې ورځو کې دپوځي عملیاتو په بهیر کې ۸۰ تنه بهرني طالبان ژوندي نیول شوېدي چې پر پاکستاني طالبانو برسېره چیچینيایي او ازبکي طالبان هم په کې شامل دي. دیوې اعلامیې له مخې

کوښښ کیږي، چې دانتخاباتو دګډوډولو لپاره دبهرنیو طالبانو په ګډون سرله اوس نه په تخریبي اعمالو او ځانمرګو بریدونو پیل وکړي له دې سره جوخت پاکستاني پوځونه هم هڅه کوي چې دافغانستان دختیځو ولایتونو پر یوشمېر ولسوالیو خپلو بریدونو ته دوام ورکړي. دافغانستان د دولت د امنیت مسوول ارګانونه په دېر دقت سره دطالبانو ټول پوځي تحرکات څاري او هم دخپلو امنيتي

۷ مخ

په پوهنیز ډګر کې هر راز خوځښتونه د قدر وړ دي

شاه محمود ـ درویش

دعلم او پوهې حاصلول په حقیقت کې دترقۍ او پرمختګ غوره لاره ده او ننۍ نړۍ هغه شمېر هېوادونه چې تخنیک او تکنالوژۍ په برخو کې یې پرمختګونه کړي دي او دپیاوړي اقتصاد لرونکي دي، نو داټول دارونده هېوادونو ګړو دپوهې او زده کړې زیږنده بلل شي، خو له بده مرغه چې زموږ په ګران هېواد کې دیرنیو لسیزو جګړو ... په بهیر کې تلولي، بدمرغه او تباه کوونکي جګړې له امله دګڼ شمېر ماشومانو، ګډوډونو، ستونزو او بړنو ترڅنګ دهېواد نوی نسل هم دعلم او پوهې له ستر او بېساري نعمت څخه بې برخې پاتې شو او په موجوده عصر چې دتخنیک او تکنالوژۍ، ترقۍ او پرمختګ، پوهنتونو او خوځښتونو دسیالۍ عصر دی دعلم او پوهې ... هڅو له امله له دغه کاروان څخه ډېر وروسته پاتې شو، خو له نیکه مرغه چې نن سبا یوځل بیا هم دګران هېواد دنوي نسل په ګوټ ګوټ کې دلیک او لوست ... کړي په موخه دښوونځیو او مدرسو دودانیو پراېستل شوي او کې شمیر ماشومان، تنکي ځلمیان او ځوانان په ډېره مینه او شوق په زده کړې بوخت دي، میاشتو وړ ده چې دهېواد دپوهنې وزارت له خوا دپوهنیز ډګر دپیاوړتیا له پاره هم

ترېو حده ځانګړې پاملرنه ورشوې ده او په دې اړوند لاهم نه ستړې کیدونکې هڅې او کوښښونه روان دي او ورځ ترلې دهېواد په مختلفو ولایتونو کې په دغې برخه کې کارنده خوځښتونه پیل شوېدي، له څکه چې په دې وروستیو کې په هېواد کې دوه یېزه خیرښودو سرچینو په حواله داسې ویل شوېدي. دهلمند ولایت دګرمسیر ولسوالۍ دکوچني دروېشانو دلومړنۍ ښوونځي او دشاوې ولسوالۍ ... ښوونو ودانیو دمنښت دبرې دغه ولایت د پوهنې مسوولینو له خوا ایښودل شوېدي، دغه ودانۍ دانګلستان هېواد د ((اف، بي، ایل، دي)) موسسې په مالي مرسته په یوه یوه کې په پاخه او اساسي ډول په یو کال کې جوړېږي، دغه راز دپروان ولایت دمرکز په مربوطاتو کې د دوو لومړنیو ښوونځیو دودانیو دمنښت دبرې هم دغه ولایت دوالي او دپوهنې ریاست دمسوولینو له خوا کېښودل شوي دي، البته دغه ودانۍ د نړیوال بانک په مالي مرسته په پاخه او اساسي ډول به نهو میاشتو کې جوړېږي چې په هرې ودانۍ کې ((اته)) درسي او ((دوه)) اداري خونې او نور ضروري ملحقات په پام کې نیول شوېدي، همداشان په ننګرهار ولایت کې هم دیو ښوونځي نوې ودانۍ کې اخیستنې ته سپارل شوې، البته نوموړې ودانۍ د ((کنسرن)) نړیوال دفتر په مالي مرسته د

((اوومليونو)) افغانیو په ټول لګښت په پاخه او اساسي ډول په یوه کال کې جوړه شویده چې ((اته)) درسي او ((څلور))

کړي ترڅو چې په ټولیزه توګه دهېواد په ګوټ ګوټ کې دپوهنیز چاپېریال په برخه کې دهېواد دنوي نسل په مخ کې پرلې

اداري خونې، دڅښاک داوبو یوه څا او نور ضروري ملحقات لري.

له شک پرته چې په پوهنیز ډګر کې دپوهنې وزارت نوموړي اقدامات او خوځښتونه او دمرستندویانو مرستې دقدر وړ دي، پاک خدای (ج) دې وکړي چې دپوهنیز چاپېریال دلاپراختیا او غوړېدو په موخه د دوی هڅې او کوښښونه په نه ستړې کیدونکې توګه دوام ولري او هم باید په انډولیزه توګه دهېواد په هر ولایت کې دنوي نسل دستونزو دحل په برخه کې په برله پسې ډول په کارنده اقداماتو او نه ستړې کیدونکو خوځښتونو لاس پورې

ټولې ستونزې حل شي، ترڅو دهېواد ګلالي ماشومان او قدرمن تنکي ځلمیان او ځوانان، نجونې او هلکان، چې دهېواد دراتلونکې جوړوونکي دي له هر راز ستونزو پرته په بشپړه سوله ییزه فضا کې په ښوونځیو او ښوونیزو مرکزونو کې زده کړې وکړي او دعلم او پوهې له بېساري نعمت څخه برخمن او په راتلونکې کې دغوره کدرونو په توګه هېواد او هېوادوالو ته دغوره خدمتونو جوګه شي او ګران افغانستان هم دنوي نسل د پوهنیزو وړتیاوو له برکته ورځ تر بلې ترقي او پرمختګ وکړي

روغتيا او ژوند

«په پاکستان کې د گوزڼ د پېښو زياتېدل افغانستان ته گواښ دی»

د افغانستان د عامې روغتيا وزارت وايي، چې په پاکستان کې د گوزڼ د پېښو ډېرېدل د افغانستان لپاره هم جدي خطر دی. د عامې روغتيا وزيرې ثريا دليل ويلي، چې د افغانستان او پاکستان ترمنځ تگ راتگ زيات دی او ممکن ويروس په افغانستان هم سيمو ته به دا ويروس ولېږدول شي چې ډېورنډ کرښې ته نږدې پرتې دي: «دا د افغانستان لپاره يو جدي گواښ دی ځکه پاکستان يې گاونډی دی او اوږده گډه پوله لري. د دواړو هېوادونو ترمنځ د خلکو تگ راتگ ډېر زيات دي او

زموږ هېواد ته هم را ولېږدول شي. دا څرگندونې وروسته له هغې کېږي چې د روغتيا نړيوال سازمان اعلان وکړ چې: په پاکستان کې د ماشومانو د گوزڼ پېښې تر بحرانه ډېرې شوې. په پاکستان کې د گوزڼ د پېښو زياتېدل د افغانستان د عامې روغتيا وزارت سختې اندېښنې هم را پارولې دي. د افغانستان د عامې روغتيا وزيره ثريا دليل وايي، چې هره ورځ ډېر شمېر خلک پاکستان ته تگ راتگ کوي او ممکن له همه هېواده افغانستان ته د گوزڼ ويروس را انتقال کړي. ثريا دليل په دې وروستيو کې په کابل کې خبريالانو ته وويل، د

دا د دې لامل گرځي چې د گوزڼ ويروس په جنوبي او ختيځو سيمو کې خپور شي.» د افغانستان د عامې روغتيا وزارت دا اندېښنه وروسته له هغې څرگندوي چې ډبليو، ايچ او يا نړيوال روغتيايي سازمان اعلان وکړ، چې په پاکستان کې د گوزڼ يا پوليو پېښې له اوو نه سږکال نهه پنځوسو ته زياتې شوې. ان ويل شوي چې له پاکستانه مصر، سوريې او ځينو نورو هېوادونو ته هم د گوزڼ ويروس انتقال شوی او دا مهال پاکستان، افغانستان او نايجريا د دې وژونکي ناروغۍ د ويروس له خطر سره مخامخ دي. د افغانستان د عامې روغتيا

وزارت هم وايي، چې په تېرو کلونو کې په دې هېواد کې د پوليو يا گوزڼ ډېرې پېښې په کندهار او هلمند کې ليدل شوې وې خو سږ کال دا پېښې په کونړ، لغمان او ننگرهار کې ليدل شوې. د عامې روغتيا وزيره ثريا دليل وايي، دوی هڅه کوي چې له پاکستان سره په پوله کې د پوليو يا گوزڼ د واکسين د تطبيق مرکزونه زيات کړي ترڅو دې هېواد ته يې د انتقال مخه ونيول شي: "د تورخم او سپين بولدک په گډون په نورو سرحدي سيمو او پاکستان ته د تگ راتگ پر لارو له پنځو کلونو څخه کم عمر لرونکو ماشومانو ته د پوليو د واکسين د تطبيق مرکزونه زياتوو. خو دا وايم، چې پاکستان په قطعي ډول افغانستان ته د گوزڼ د ويروس منبع ده او دا د دې سبب کېږي چې زموږ ماشومان هم په گوزڼ اخته شي". د روغتيا نړيوال سازمان څرگنده کړې چې د گوزڼ ډېرې پېښې په خيبر پښتونخوا او بلوچستان ايالتونو او قبايلي سيمو کې ليدل شوي. د افغانستان د عامې روغتيا وزارت هم وايي، د پوليو يا گوزڼ کومې پېښې چې په افغانستان کې موندل شوي له هغه ويروس سره ورته دي چې په پاکستان کې موجود دي. دوی وايي، د دې وژونکي ناروغۍ د ويروس د مخنيوي لپاره دا مهمه ده چې افغانستان او پاکستان په پوره همغږۍ په دواړو هېوادونو کې د واکسين ملي کمپاينونه عملي کړي

پکتياوال د بې کيفيته درملو مخه دې ونيول شي

د پکتيا ولايت ډېر اوسېدونکي د نورو روغتيايي ستونزو تر څنگ په دغه ولايت کې د بې کيفيته درملو له شتون څخه شکايت کوي او وايي د دې پرځای چې درمل يې ناروغي له منځه يوسي او که ورته ورسوي زيانونه يې زيات دي. دوی له عامې روغتيا وزارت، سوداگرو او دولت څخه غوښتنه کوي چې د بې کيفيته درملو د راوړلو مخه دې ونيسي. ابراهيم چې اگر ډېر ښار اوسېدونکی دی وايي: دغه درمل د دې پر ځای چې که ورته ورسوي ډېر په نورو غړو منفي اغېزه کوي او په ... خره يې د بې کيفيته درملو په صادرولو کې ډاکټران هم مسول دي: «د درملو د کمپنو له خوا ډاکټرانو ته ويل کېږي چې دغه درمل رانه وپلوره، دومره فيصدي درکوو او د دې تر څنگ بهرنيو هېوادونو ډېرې، ترکيه او پاکستان ته چکر هم درکوو.» ډاکټر جبير ښار يو بل اوسېدونکی هم ورته شکايت کوي او

وايي: د دې لپاره چې ناروغ لرونکي خپلو ناروغانو ته درمل په ډاډه زړه ورکړي، له سوداگرو غوښتنه کوي چې بې کيفيته درمل وارد نه کړي.دې وايي: «هغه درمل چې له نورو هېوادونو څخه د پخپله په شکل راځي د مسولينو له خوا نه خارل کېږي». د پکتيا د ډاکټرانو د اتحاديې مسولين هم دا ستونزه منې چې په ولايت کې يې خلکو له ستونزې ورېښې کړې دې او نوي يې هم د مخنيوي له پاره د عامې روغتيا او ولايتي اداري سره د يو ځای د مخنيوي پروگرامونه طرحه کړي دي. که څه هم په هېواد کې د بې کيفيته درملو ټول يوه لويه ستونزه گڼل کېږي، خو کارپوهان په دې باور دي که دې ستونزې ته په وخت پام ونه شي ډېر خلک به يې په کړاوونو سره په بلابلو ناروغيو اخته شي. پکتيا چې يو سرحدي ولايت دی له گاونډي هېواد پاکستان سره شاوخوا ۲۲ کيلومتره گډه پوله لري او زياتره بې کيفيته درمل په قاچاقي ډول له همدې هېواد څخه پکتيا ته راوړل کېږي. موږ له يې هڅه وکړه چې په اداره کې او يا د ټيليفون له لارې د عامې روغتيا د رياست د چارواکو نظر هم په دې اړوند ترلاسه کړو ولې بريالي نه شوو

اختلال وظيفوی جهاز هضمی در سير Diabet. M تداوی آن به

Erythromycin Gastor intestinal Dysfunction

ديابت مليتوس طولانی مدت نوع ۱ - ۲ ممکن است تحرک و وظيفه سيستم هضمی را تحت تاثير قرار دهد. بارز ترين علامه جهاز هضمی عبارت اند از تاخير در تخليه مواد معده Gastro Paresis، وتغييرات تحرک امعا کوچک وبزرگ، قبضيت و اسهال، گستروپارزی ممکن است با اعراض بی اشتهايی، دلبدی، استفراغ، زود سير شدن، وشخ شکم تظاهر کند. Scintigrapy طب هستوی بعد از خوردن غذايی که حاوی ماده نشانی دار راديو اکتيو می باشد ممکن است تاخير تخليه معده را نشان دهد ولی ممکن است هماهنگی زيادی با علايم مريض نداشته باشد. تستهای تنفسی که پس از خوردن غذای حاوی ماده راديو اکتيف نشاندار انجام می شوند غير وصفی بوده ودر حالت انکشاف است با اينکه اختلال در وظيفه پاراسمپاتيک از سبب هيپرگليسمی مزمن در پيدايش گسترو پريزس اهميت دارد ولی خود Hyperglycemia نيز تخليه معده را مختل مينمايد اسهال شبانه که بصورت متناوبی با قبضيت همراه است يکی از ويژگی های نوروپاتی اتونوم جهاز هضمی مرتبط با ديابت مليتوس ميباشد در ديابت مليتوس Tupe I در صورت مشاهده اين علايم بايد ارزيابی جهت Sprue – Celiac نيز انجام شود چون شيوع اين اختلال در اين حالت افزايش می يابد. اختلال وظيفوی مری نيز در ديابت ملتوس طولانی مدت رخ ميدهد

تداوی تداوی های که فعلاً برای عوارض ناشی از D.M مورد استفاده قرار ميگيرند کافی نيستند. کنترول گلوکوز خون بايد اولين هدف تداوی باشد. امکان دارد با کنترول گلوکوز خون نوروپاتی وظيفوی معده بهبود يابد مصرف غذايی کم حجم وبه دفعات بيشتر وغذا های که هضم آن ساده تر است خصوصاً غذای مايع کم چرب وفيبر آنها کم است می تواند به امراض گستروپريز کمک کند

ادويه جاتی که تا حدی موثريت دارند اگر تستهای دوپامين، متوکلوپرامايد mg 5-10، دمپيديون Domepridon 10-20mg قبل از غذا

دوای که سبب تخليه سريع معده می گردد و نتيجه بهتر کلينيکی نشان داده واکنون در تداوی استعمال ميگردد عبارت از Erythromycin است که روزانه 250mg دو تا سه مرتبه قبل از غذا توصيه ميشود

رنځورروال دوکتور ميرويس «اکبری»
ترينر متخصص داخله شفاخانه جمهوريت

د نړۍ روغتيايي سازمان بېړنۍ حالت اعلام کړ

د نړۍ روغتيايي سازمان په خپلې [illegible] بېړنۍ غونډه کې اعلام وکړ چې په ۲۰۱۴ ميلادي کال کې د ماشومانو د گوزڼ يا د فلج ويرس خپرېدل په غير عادي حالت بدل شوی دی. د نړۍ روغتيايي سازمان د نړيوالې سلامتيا لپاره د بېړني حالت په اعلامولو سره زياته کړه چې دغه ويروس همدا اوس په افغانستان، کامرون، استوايي گينه، ايتوپيا، عراق، اسرائيلو، نايجريا، پاکستان، سوماليا او سوريه کې پيدا شوی دی. د نړۍ د روغتيايي سازمان د څرگندونو له مخې که چېرې همغږی نړيوال اقدام ترسره نه شي د دغه ويروس له منځه وړل له خطر سره مخامخ کېږي په داسې حال کې چې دغه ناروغي د واکسين په تطبيق سره د نړۍ يوه د مخنيوي وړ ميکروبي ناروغي ده. په دې وينا کې ويل شوي دي چې د ۲۰۱۳ ميلادي کال په پای کې د ماشومانو د فلج په سلو کې شپېته موارد د نړۍ په کچه د ماشومانو د فلج د ډېرغلگر ويروس د خپرېدو زېرنده وو او ورځ په ورځ [illegible] درلود چې زيات عمر لرونکو مسافرانو دغه په خپرېدو کې رول درلود. دغه يرغلگر ويروس تراوسه پورې له درېو هېوادونو څخه لسو هېوادونو ته سرايت کړی دی چې د اسيا په مرکز کې له پاکستان څخه افغانستان ته، په منځني ختيځ کې له سوريې څخه عراق ته او د افريقا په مرکز کې له کامرون څخه استوايي گينه ته د هغې د خپرېدو خبر ورکړ شوی دی. د نړۍ روغتيايي سازمان په خپلې وينا کې خبر داری ورکړی دی زيات شمېر هېوادونه شته چې په ويروس ککړ نه دي خو جگړې نا امني او بې ثباتي د هغوی د عمومي واکسيناسيون پروگرام ته سخت زيان اړولی دی او له يرغلگر ويروس سره په مقابل کې له سختو ستونزو سره لاس او گرېوان دي له ۱۹۸۸ کال راپديخوا چې د هغه د له منځه وړلو نړيوال پروگرام پيل شو داخته کسانو شمېر له دېرشو زرو تنو څخه په ۲۰۱۳ کال کې ۲۲۳ تنو ته کمښت وموند [illegible] په وروستيو کلونو کې د ماشومانو فلج په افغانستان، پاکستان او نايجريا کې له ستونزو ډک دی له دغو لسو هېوادونو څخه درې هېوادونه په ويروس ککړ دي او هم ويروس نورو هېوادونو ته خپروي او دغه درې هېوادونه پاکستان، کامرون او سوريه دي. د نړۍ روغتيايي سازمان له دغو لسو هېوادونو څخه غوښتي دي چې بېړنی حالت اعلام کړي او ټول اوسېدونکي يې او هغه بهرني اتباع چې څه د پاسه څلور اوونۍ يې په دغو هېوادونو کې شپې سبا کړي دي بهر ته له سفر مخکې د فلج واکسين ترلاسه کړي. د نړۍ روغتيايي سازمان تېره مياشت اعلام وکړ چې د ماشومانو فلج د نړۍ په سلو کې په اتيا هېوادونو کې له منځه تللی دی او د دغې ناروغۍ موارد نه ليدل کېږي خو ټينگار يې وکړ چې تر ۲۰۱۲ ميلادي کال پورې د ماشومانو د فلج د ناروغۍ د بيخي له منځه وړلو نړيوال هدف ته د رسېدو لپاره بايد جدي اقدامات وشي

په ننگرهار کې د درمل جوړولو فابريکې کار پيل کړ

چارواکي وايي دوی به د دغې فابريکې د توليداتو کلکه څارنه په راتلونکي کې هم کوي

د درمل جوړونې يوې فابريکې د افغانستان په ختيځ ننگرهار کې د درمل جوړول پيل کړل. د فابريکې مسوولين وايي په دې فابريکه کې ۱۵ ډوله بېلابېل درمل جوړېږي. برک مياخيل په خپل راپور کې کاږي، سيمه ييز روغتيايي چارواکي وايي د دوی د ارزونې له مخې د فابريکې د درملو څرنگوالی لوړ دی. که څه هم په پلازمېنه کابل او يو شمېر نورو ولايتونو کې د درمل جوړولو فابريکې په تېرو څو کلونو کې جوړې شوې دي، خو دا لومړی ځل دی چې د افغانستان په ختيځ کې د درملو فابريکه جوړېږي. د انوار په نوم د درمل جوړولو د فابريکې يو د مسوول ډاکټر عزيز عزيزي په وينا د دغې فابريکې لومړنی پانگه نږدې ۵۵ ميليونه افغانۍ ده، چې شاوخوا يو ميليون ډالر کېږي. ښاغلي عزيزي وايي "د دغو پېسو ۲۵ ميليونه افغانۍ په ودانۍ او ځمکه لگېدلي. نږدې ۲،۱۲ ميليونه افغانۍ په ماشينونو او نورو اړينو وسيلو مصرف شوې. ۳،۱۵ ميليونه افغانۍ دوراني پانگه ده. دا فابريکه خلور برخې لري، خو موږ يې يوازې يوه برخه فعاله کړې ده. "د فابريکې مسوولين وايي دمگړۍ په دې فابريکه له سلو ډېر کارگر په کې په دندو گومارل شوي دي. دغې فابريکې ته د افغانستان د عامې روغتيا وزارت له لوري د ۱۵ قلمه درملو د جوړېدو اجازه ورکړای شوې ده. د ننگرهار د عامې روغتيا مشر ډاکټر نجيب الله کاموال يې چارې د څرنگوالي له پلوه ښې وارزولې". تر دې مهاله د عامې روغتيا وزارت د کيفيت د کنټرول او د فارمسي اداري لوی رياست راپورونو دا ښوولې چې د دوی توليدات معياري دي. او زه په ننگرهار په ولايت د ټول صحي پرسونل نه که په خصوصي او دولتي سکتور کې کار کوي هيله لرم د دغې فابريکې له توليداتو په دغه حوزه او ټول افغانستان کې گټه واخلي. "خو چارواکي وايي دوی به يا هم د دغې فابريکې د توليداتو کلکه څارنه کوي. په افغانستان په خانگړي ډول په ننگرهار کې د صنعت او توليد پر وړاندې برېښنا يوه لويه ننگونه ده، چې د درملو د دې فابريکې پر وړاندې تر ټولو يو لوی خنډ دی. د فابريکې د مسولينو په وينا دمگړۍ به دوی له ډيزلي برېښنا نه کار اخلي. دا رنگه يې خام مواد هم له بهر نه راوړل کېږي. د افغانستان په ختيځ کې د درملو يوه فابريکه داسې مهال جوړېږي چې دغلته پر درملو د ټيټ کيفيت له امله تل ليوکې کېږي. دوه ورځې وړاندې يو شمېر روغتونونه او درملتونونه پر همدغه تور چارواکو وتړل چې گواکې څرنگوالی او خدمتونه يې معياري نه دي.

د ځينو غذايي موادو په خوړلو سره د بدن وزن کم او نورمال حالت ته راگرځي

شاه محمود_ درويش

چاغي يا له نورمال حالت اوحد څخه دبدن دوزن زياتوالی يوله هغو ستونزو څخه بلل کېږي چې د نړۍ په اکثرو هېوادونو کې خلک ترې رنځ وړي اودخپل بدن له زيات وزن څخه خوږېږي اويه دې باب باغلو ډاکترانو ته مراجعه کوي اودخپل بدن دوزن له زياتوالي څخه شکايت کوي اود دې ستونزې دحل له پاره له ډاکترانو څخه مرسته اومشوره غواړي چې بې له شکه

قدرمن ډاکتران هم دخپلې پوهې، وړتيا، تخصص اوتجربو له مخې دزيات وزن لرونکو کسانوته دوزن دکمېدو په خاطر دلازمو درملو ورکولو ترڅنگ يولړ ځانگړې سپارښتنې هم کوي ترهغو چې اړوند کسان د درملو په خوړلو اوسپارښتنو په رعايت سره خپل وزن نورمال حالت ته راوگرځوي، البته په دې باب دباغلو ډاکترانو له خوالې يولړ خبرې هم شوې دي ترڅو وشي کولای په مختلفو يو اوطريقو سره دغې ستونزې ته په اسانۍ توگه دحل لاره ومومي چې

په دې لړکې به هېوادکې دډله يېرو خپرندويو سرچينو په حواله دځينو خوړو پرښت داسې ويل شوي دي دوجود دوزن کمول دزياترو کسانو له پاره يوه ستونزه بلل کېږي دوزن دکمولو له پاره بېلا بېلې لارې هم شته خو په ورځنۍ توگه دخپلو خوړو اوخوراک له کمولو پرته هم کولای شو چې په اسانۍ سره دبدن وزن کم کړو، تاسو کولای شئ چې په خپلو ورځنيو خوړوکې ځينې شيان دلاندې موادو په گډون شامل کړئ

مستې مستې هغه غني محصولات دي چې له شيدوترلاسه کېږي، دا خواړه سپک دي او ډېرکلسيم لري، چې په وجود کې پرچنک جذبېدو سره يېره دوجود دوزن دکمېدو لامل هم کېږي

دچرگانو هگۍ که غواړئ په خپلې سهارنۍ کې سپک اوخوندور خواړه ولرئ نو به داوې چې دغوړين کېک اوکلچو پرځای دچرگانو هگۍ وخورئ، څېړنې ښيي که چېرې په سهارنۍ کې هگۍ وخوړل شي نو ژر لوږه نه راځي او دسهارنۍ اوغرمنۍ واټن اوږدېدای شي

پسته بايې داسې فکر وکړئ چې مغز لرونکي خواړه دچاغېدو لامل کېږي، خوپسته له دې ډلې بهرده، دپستې په شان زياتره مغز لرونکي خواړه ((فيبراوپروټين)) لري چې دبدن داړتيا وو پرپوره کولو سربېره دبې اشتهايي لامل هم کېږي

مرخېړي مرخېړي دغوښې پرځای خوندور اولږ کالورۍ لرونکي خواړه دي چې کولای شي دوزن پرکمولو ښې اغېزې ولري، که چېرې په هرځل خوړوکې دغوښې پرځای مرخېړۍ وخوړل شي نو شاوخوا ((۴۲۰)) اضافي کالورۍ به موله بدن څخه لرې کړي

دزيتون غوړي دخپلو خوړو او سلاد په تيارولو کې دزيتونو له غوړيو څخه گټه اخيستنه دوجود دوزن په کمولو کې ډېرې اغېزې لري، زيتون په خپل جوړښت کې داسې اسيد لري اودخوړلو پرمهال يې مغزونو ته داسې انگيزه رسوي چې گواکې تاسو ماړه شوي ياست

گازرې ياسبوس لرونکې غلې که غواړئ چې وزن مو ژر کم شي نو د عادي اومعمولي غلو خوړل کم کړئ اوپرځای يې دگازرو يا سبوس لرونکو غلو خوړل پيل کړئ، څېړنو ښودلې چې دسبوس لرونکو غلو خوړل دوزن په چټک کمولو کې ډېراغېزمن دی، په دې برخه کې تاسو کولای شئ چې له وريجو، لوبيا، نخودو او نورو حبوباتوسره سبوس لرونکي ډوډۍ وخورئ

مرچ په خوړوکې لږ اندازه مرچ اچول نه يوازې ستاسو خواړه خوندور کوي، بلکې ستاسو دوزن په کمولو کې هم اغېزه کوي، سره مرچ د((کپاسين)) په نوم مواد لري چې دبې اشتهايي لامل کېږي، دخوړو مرچو خوړل هم په دې برخه کې مرسته کولای شي

باقلې باقلې ډېر پروټين لري اوڅېړنو ښودلې چې دباقلې شنې دانې ((انتي اکسيډنټي)) خاصيت لري چې په وجود کې دغوړو دراټولېدو مخنيوی کوي اوپه پايله کې دوزن دکمېدو لامل کېږي

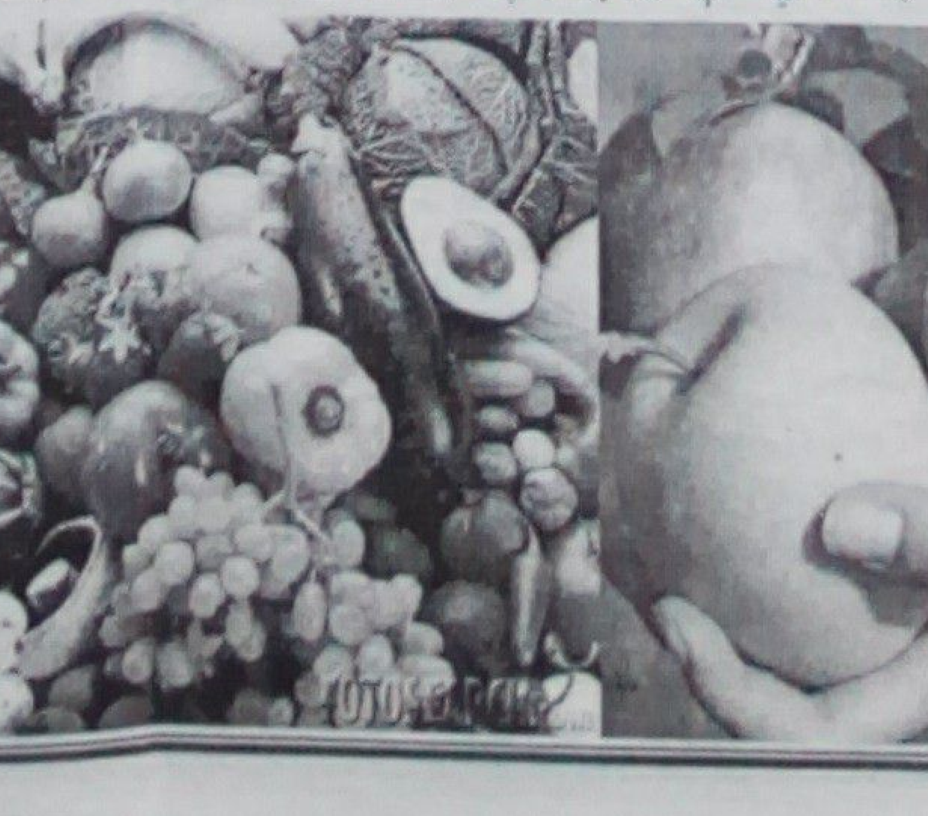

وريجې له سبزيو سره ځينې سبزي لکه کاهو اوکرم په خپل جوړښت کې ډېر فايبري مواد لري چې دوريجو د اضافي کالورۍ دمخنيوي لامل کېږي، چې په خوړلو سره يې دوريجو خای نيسي اوتردېره دمړښت احساس کېږي، څېړنو ښودلې چې که چېرې څوک دورځې له وريجو سره سبزي وخوري نو په مابامنۍ کې به يې اشتها کمه وي اولږ خواړه به وخوري په دې هيله هرڅه قدرمن هېوادوال چې دچاغۍ يادبدن دوزن دزياتوالي له ستونزو سره مخامخ وي اودی ترې خوږېږي، نو پورته يادې سپارښتنې دې په نظر کې ونيسي اوپه خپلو ورځنيو خوړو کې دې له يادو شويو موادو څخه استفاده هم رعايت کړي ترڅو دبدن وزن يې کم اونورمال حالت ته راوگرځي اوپه دې اړوند يې ستونزې او اندېښنې هم پای ته ورسېږي

ادبي پاڼه

د پښتو ژبې د نومیالي او وتلي شاعر غني خان ځواړخیز شخصیت ته لنډه کتنه

عبدالهادي قریشي

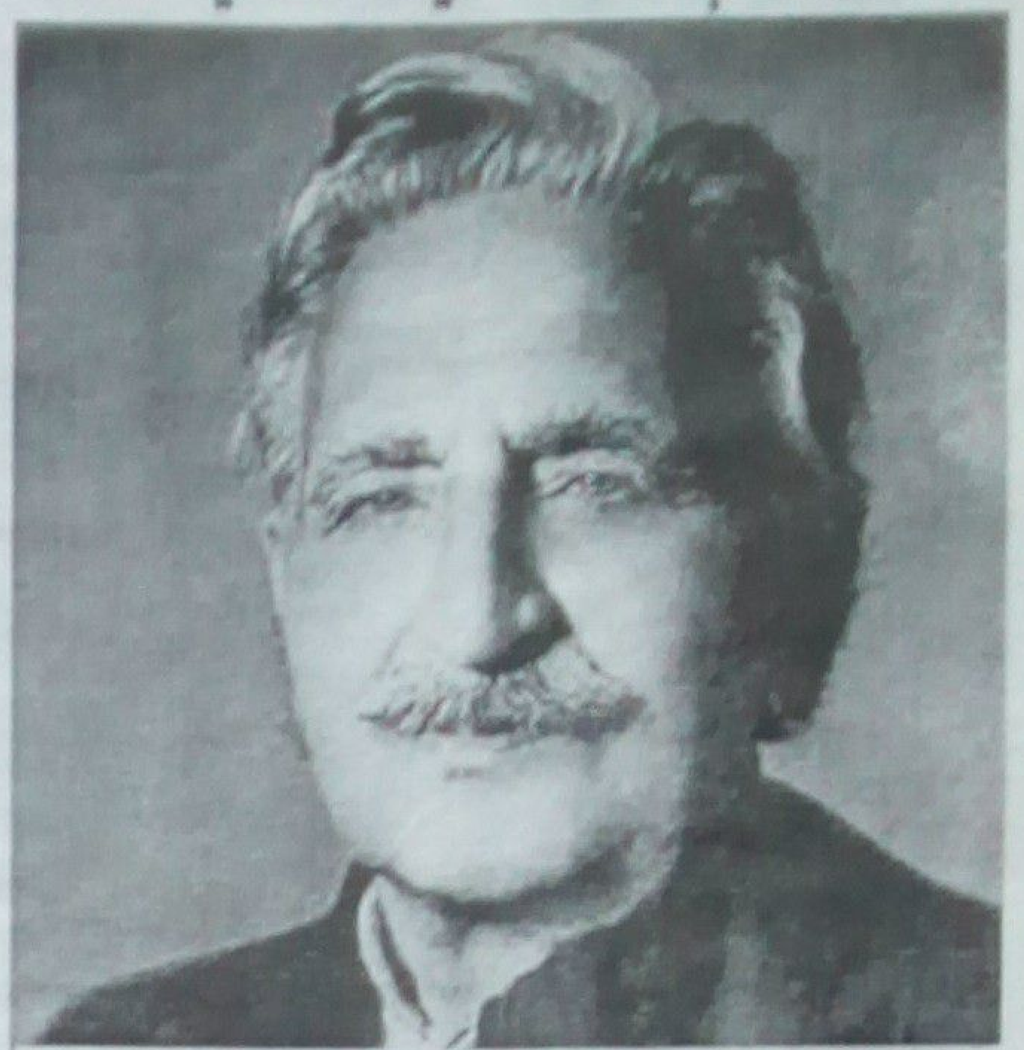

اروښاد غني خان

د پښتو ژبې نومیالي او وتلي شاعر خان عبدالغني خان د پښتو د سترمبارز خان عبدالغفارخان مشرزوی دی. غني خان دهغه په سیاسي سوونځی کې روزل شوی او هم یې دیوعلمي مبارز په توګه په سیاسي فعالیتونو کې برخه اخیستې ده، کلونه زندانونه یې هم تېر کړي دي. دهغه معروف شخصیت د راښدرانات ټاګور پرلاس هنري پالنه هم لیدلې ده، په لندن کې یې زده کړې کړې، سوروپ او امریکایي هم لیدلې اودهغه له نامتو شخصیتونو

اولیکوالانو او سیاسي مبارزینو څخه یې زیات څه زده کړي دي. غني خان د پښتو انفرادیت اونوښت، نازکخیالي او ازادي شاعري، انځورولو له خاطره تیاووڅخه برخمن دي او دادب او کلچر په هکله کې دځلاند ستوري په توګه روڼ پاتې شوي دي. غني خان په خپلې شاعرۍ کې دیوې هنري پدیدې روح دی اودهغه دادبي نوښت څخه سرچینه اخلي. لنډه دا چې غني خان یو خوږ بعدي علمي او فرهنګي شخصیت دی اودهغه شعرونه دهغه فلسفي افکار په

ثبوت رسوي
روڅیال نوي جامه کې دغني دي دا صفت
څیال مې دښادي پیدا شوي
پروني یمه
دغه رازدغني خان دشعریه کره کتنه کې دناتورالیزم دفلسفي ټکي هم ترسترګو کېږي، ناتورالیزم چې په حقیقت کې دریالیزم دلارې پیروسبک ګڼل کېږي، په هغه کې شاعر هڅاند دی چې طبیعت اوطبیعي ښکلاوې ښېبې او پدیدې نورې هم انځورې کاندي اودا دغني خان یو لوړ کمال ګڼل کېږي دغني خان ددغه ډول شعرونو یوه بېلګه هم دا ده
ژوندون څه دی یوباغ دی
لوېږي
ورکېدل دي دښایست
زیاتېدو له
څپل ژوندون څپل سبنګار
ورکول دي
سوزېدل دي ژوندون
خوړېدل دي
هغه له پښتون قام اوپښتو
درنې ژبې سره یې کچې مینه
درلوده لکه چې وايي
چې څومڅي وروږ پښتون سیي
له درشي
درنه هېر به نول ښایست
دبحروبرشي
په والله چې که جنته ته شم سون
که کنځل په کې وانه ورم

دپښتون
غني خان له ګران وطن سره
مینه هم دداسې ستاینې
اوانځوروي
خوږچې ووېسم زه څپل
دختو کور
رانه هیرشي محلونه ښایسته نور
داېرې تنګې کوڅې زما دکلي
ورته څه دي ددنیا ښارونه نور
دغني په افکارو کې تر
یو ډوره پورې څه نا څه تحول پیدا
شو هغه دحقیقي انسانیت په
لټون پسې هڅه وکړه اودلویې
مین په څیرېې ورکه لټوله
نوځکه په لویي فلسفي مشهور
شو پخپله غني خان په خپلو
لیکنو کې خوخاپه دڅپل تخلص
اویانوم پرځای دلیوني کلیمه
هم کارولې ده پاره څوړم
داخل حلک لیوی دی
یادوی څوړدي بې زه یم لیونی
مست رنګین شرین جهان
دلیونی دی
ورته خاندي ډک دمیني لیونی
غني خان بابا بو حماسي
اوفلسفي شاعرو او دلوړوملي
حماسي اوښري خانګړتیاوو
څخه برخمن واویه آزاد خیالي
کې دلوړي کچې خاوند او له
خوشال باباراهیې یا دنورې
اوقلم اولوړ احساس خاوندېي
شخصیت ګڼل کېږي

بامیان

غني خان

یو خوا دقدرت جمال
بل خوا داستان کمال
زه یې لیونی کړمه
چارچاپېره نور دي
نه دي بامیان نه دي دا
داخو کوه طور دي
دلته دفطرت کمال
دلته د ادم جنون
دواړه په ضد شوي وو
جوړ یې که نړي څه افسون
هر خوا چې دي لاړ نظر
غرونه، نه کلونه دي
هرغر دي دریاب د رنګ
یو نه یه زرګونه دي
بل خوا دادم دزوند
مینې او ایمان قصه
هرغار کې نغمې د عشق
هر خوا د جانان قصه
هریو غارکې پروت خاموش
ساز یو ماوروبو دي
دا ورک اوویجاړ جهان
کورمې دیکونو دي
دې تالا جهان پسې
دې دېښتون شان پسې
دې تباه دوران پسې
دې شهید جانان پسې
دې سوي ګلشن پسې
دې ورک ګلستان پسې
زه د زړه په سرو وینو، ژاړمه زوېرمه
زه چې ورته ګورمه، سره لمبه سوځېرمه

تقدیم به عام بانوان افغان

سیمین غزل حسن زاده

بیگم

مرا بیگم بگو فریاد کن بانوی شرقی را
واز عطر نفسهایت بیفشان بوی شرقی را
چنان از بیشه ی پامیر مغرورانه می آیی
که دام افکنده باشد یک پلنگ آهوی شرقی را
برای ساحل عشق تو مثل موج بی تابم
به توفانی خروشان تر کن این آهوی شرقی را
هوای سبز جنگل می وزد از دست های تو
که وحشی کرده روی شانه ام گیسوی شرقی را
تو تیرت را مهیا کن کمان آورده ام آرش
بیا تا مرز آیینه ببین ابروی شرقی را
به رسم «لاله» از داغت میان شعله می سوزم
به آتش می کشی معشوقه ی هندوی شرقی را
صدف های هر پرودا ست مروارید لبخندت
دهن وا کن ببینم یک کمی لولوی شرقی را
مرا بیگم بگو بانوی اول تا که در قلبت
بیفرازم شکوه کاخ تو در توی شرقی را

خلوریزه

زرغونه ابا

سحرګه وو د نرګس لېمه لانده
خاځکې خاځکې یې له سترګو څڅېده
ماویل څه دي ښکلې ګله ولې ژاړې؟
ده ویل ژوند مې دی یوه خوله خندېده

د ابوالقاسم فردوسي شاهنامه پښتو ته را واړول شوه

داود جنبش

پښتو «شاهنامه» پر ګیو نړیوالو ژبو تر اوسه ژباړل شوې او ... لیږي وروسته. د شاهنامې کماري حماسه چې د ګیو ډېره برخه یې پر اوسني افغانستان پورې اړه لري، په پای کې پښتو ته هم را واوښته. حکیم ابوالمعالي فردوسي طوسي په غزنوي دربار کې خپله شاهنامه پر دایې لوړ دري نظم انشا کړه چې لس پېړۍ وروسته یې هم ادبي نړېښت او د لوستلو تنده پر ځای ده. په پښتو کې د دغې یوه اثر ځای نه دي امله هم تش و چې تکلونه یې تر ډېره د دغې ژبې د ویونکي ولس له سیمې سره تړاو لري. ژباړونکي ډاکټر صالح محمد زیري ته تر ټولو دمخه د اثر هوایي ماهیت دا حوصله ورکړې چې د عمر په دې پرمختللي پړاو کې دغومره درونه او پېچلې لرغوني اثر د خپل ولس د ښې له پاره چمتو کړي. ډاکټر زیري ټینګار کوي چې په شاهنامه کې راغلي «ایران» له اوسني ایران سره چې اصلاً د فارس یا پارس خاپاسني دی، توپیر لري او ځکه «شاهنامه یو ایراني شهکار نه، بلکې تر ټولو لومړی د افغانانو پرتمین اثر او یا نو د ټولې سیمې د خلکو ګډ فولکلوري مال دی». پښتو شاهنامه د سریزې په ګډون ۶۳۳ مخه شوې او د اصلي متن په توپیر مشوره ده. متن د دري د «لومړنی پاچا» له نکله را پیلېږي او پر پارس د اسلامي لښکرو له برید او د ساساني واکمن په تېښته او وژل کېدو پای ته رسېږي. دا متن محامح د شاهنامې له نظم څخه نه دی راوښتی، بلکې نسبت یې د هغې منثوره فارسي ته حوړوي چې په ایران کې د محبوبې کاشاني په زیار چمتو شوې ده. نه دې امله د تکو او خاپوموټو په انتخاب کې ډاکټر زیري همامه د آغلې کاشانۍ په معیار تېولي او پر هغې یې سه کړې چې ښايي په ځینو برخو کې نه تاریخي او لرغونو حقایقو سره اړخ و نه لګوي. البته په پردېسي کې د اخځونو محدودیت ته په پام سره له ژباړونکي دا تمه هم ناعادلانه برېښي چې په هر نامه او حقیقت پسې دې حلا پلټنه وکړي او کره دې کړي. له هر منثور نکل سره چې په منوالګونو سره حلا کېږي، د اصلي شاهنامې څو بیتونه هم د بېلګې په توګه راوړل شوي چې لوستونکي د نکل پر اصلي خرنګوالي او د بیان پر به هم خبر شي. خو دغه انتخاب هم د ډاکټر زیري خپل نه دي او همامه د فارسي منثور متن پر چمتو کوونکي پورې اړه لري. صالح محمد زیري چې د اوږدو

لسیزو سیاسي بوختیاوو پر مهال یې هم لیکوالي نه وه هېره کړې، په دې وروستیو کې دوه لاسې هڅه کوي چې خپل ولس ته هغه څه چې ډېر ده اړه لري خو د ژبې د بېلوالي له امله یې نه پوهېږي، خبر کړي. شاهنامه یې یواځینی بېلګه نه ده، خو یې نه شکه یې تر ټولو پخه بېلګه ده. د پښتو شاهنامې نثر دومره خوږ او روان، او له ټرو لیرونو سره ملګري دی چې دا څه یاندې شپږسوه مخه یې یې ستړیا په یوه ناسته لوستل کېدلی شي. «نه ورخ کله چې لمر خپلې زرینې ځانګې د مځکې پر مخ خپرې کړې، د طوس له اړخه د کرنا اواز او د ډول ټریې پورته سو» دا یې یوه بېلګه ده چې تصویر او رواني تواړه په کې لیدل کېدلی شي. اصلي شاهنامه په غزني کې کښل شوې. خو د پیل نوښت یې تر دې کلونو وړاندې په بلخ کې د بل افغان شاعر دقیقي بلخي له خوا شوي و. دقیقي ایله زر بېته وکښل. خو اوږده یې نه شوای کړای.

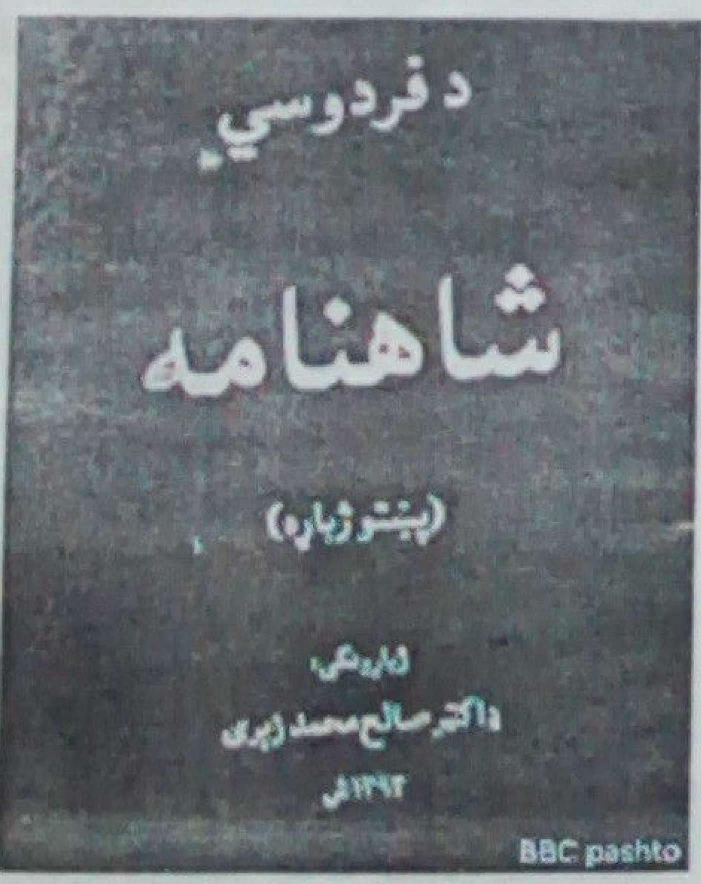

فردوسي دغه زړ بېته هم وساتل او پخپله یې ورته نږدې شپېته زره نور ولیکل او د ژوند خوږې لسیزې یې پرې وګړولې. د دقیقي بیتونه د زردښتي دین د ستاینې او هڅونې له پاره وو. د تکل کرکټرونه یې هم بواړې د آمو سیند اوخوا سیمې او د اوسني افغانستان جنوبي ولایتونه. او په داسې حال کې چې د فردوسي تکل غزېږي او آن تر رومه (غالباً اوسنی سوریه او ترکیه)، فارس او آن چین او هند رانغاړي، خو دلته هم له دې امله چې دربار غزني دی، د تکلونو اصلي جغرافیه د اوسني افغانستان شاوخوا پاتې کېږي. صالح محمد زیري پر همدې بنسټ له هغو کسانو سره چې د شاهنامې اصلي ښارونه د افغانستان له پولو بهر بولي، په بحث کېږي.

د بېلګې په توګه، دی د شاهنامې د لوی اتل رستم واده ته په اشاره کې چې ناوې یې د خبرګنی په بدرګه له کابله زابل ته ورسول شوه، لیکي: په یوه اوونۍ کې له کابله پر غزني تر زابله د ورا رسول چې څه کم پنځه سوه کیلومتره کېږي، له منطقه لرې نه ده،

په داسې حال کې چې په هندومره موده کې تر هرات پورې رسېدل خو اساسي لاري زر کیلومتره «هائل زابل» ته رسېدل. د هغه مهال امکاناتو ته په پام سره شوني نه برېښي. ډاکټر زیري د شاهنامې د افغاني والي په تړاو د خپل استدلال د پخونو له پاره د بل افغان څېړونکي رضا محمدي په حواله د خپل هېواد د هغو ښارونو نوملړ یادوي چې په شاهنامه کې د اتلانو د اوسېدو یا جنګېدو په تړاو په وارو وارو یاد شوي دي. لکه کابل ۱۲۵ ځله، کابلستان ۱۱۶ ځله، بلخ ۵۲ ځله، سیستان چې د زابل او زابلستان له جغرافیې سره سمون خوري ۳۰ ځله، هرات ۱۰ ځله، سمنګان ۸ ځله، بُست ۵ ځله، شغنان ۵ ځله، کندز ۵ ځله، غزني ۳ ځله، د بادغیس دهستان ۵ ځله، تالقان ۳ ځله، د هزاره جات ایا کوپا چغان ۵ ځله، مروه رود ۳ ځله، بامیان ۲ ځله او کندهار ۲ ځله (د شاهنامې د کیسو ښکلې بېلګې چې د واقعیت او تخیل یوه ګډوله ده او پر لرغوني او تاریخي دواړو پېرونو پورې اړه لري، په پښتو نظم او نثر دواړو کې یې پخه مخینه لري. د دغه ډول نظمونو او نرمونو مینه وال تر دا وروستیو پورې په حجرو او دېرو کې راټولېدل او تر ناوخته یې خپل ښارونه پېرې تودول. پر دغې شتمنې ادبي پانګې د شاهنامې په څېر د یوه نولملي او خوندي اثر ور زیاتول د زماني غوښتنه وه. دغې غوښتنې ته ډاکټر زیري ځواب ورکړی دی.

د «افغاننامه» کتاب له چاپه راووت

د «افغاننامه» کتاب چې په دې وروستیو کې د ښاغلي مصطفی عمرزي له خوا لیکل شوی او د هېواد د یو شمېر ملي ادبي فرهنګي او سیاسي نومیالیو فعالیتونه یې پکې سحل کړي دفعالیتونو او کړنو یوه داسې تذکره ده چې هرڅه په ښې بڼې ډول پکې را غبرګ شوي دي. په ر ښتیا هم چې د تذکرو لیکل اود مشاهیرو د فعالیتونو تحیل په حقیقت کې د راتلونکو نسلونو لپاره یوه الهام ښونکې هنداره ده ترڅو اوسنی نسل د پخوانیو مشاهیرو کارنامې په ژوندې بڼه پکې وګوري او هغه د خپلو کړنو سرمشق وګرځوي. که په خپله خبره کې لږ وړاندې ولاړشو د مشهورو شخصیتونو تاریخ لیکل د یوې بشري ټولنې د هویت پایه او د سوانحو دفترهم ګڼلی شو. ځکه تاریخ د بشر داسې حافظه ده چې د تېرو زمانو کړنې او پېښې بیانوي او د هر چا پر ښو او بدو قضاوت کوي. دا یوه څرګنده خبره ده چې هرڅه زوال لري اوله منځه ځي، خو یوازې هغه څه چې زوال نه لري او له منځه نه ځي، تاریخ او د تاریخ پایه ده.

نو سړي باید له خپلو کړنو او د ژوند له نورو فعالیتونو داسې تاریخ جوړ کړي چې په راتلونکي کې هروخت د لوستلو وړ وي او له یل پلوه دهېواد د ټولیزو، ادبي، ملي او سیاسي شخصیتونو په اړه معلومات را غونډول څه اسانه خبره هم نه ده ځکه دغه کار زیار زحمت او محنت غواړي او په ځینو

وختونو کې سړي له داسې ستونزو سره مخ کوي چې له خپل کار څخه پېښمانه کېږي. د افغان نامې په نوم کتاب کې د بېلګې په ډول علامه عبدالحي (حبیبي)، عبد الرحمن (پژواک)، او جمهوري ریاست ته کاندیدان دوهم نړیوال فیلسوف ډاکتر اشرف غني (احمدزی)، ډاکتر رمضان بشر دوست،

محمد شفیق ګل اغا شېرزي او ترځنګ یې د ملي امنیت پخوانی رییس امرالله (صالح)، استاد محمد اسمعیل یون او لنډه دا چې دهېواد له هر قوم څخه ۲۲ داسې کسان سحل شوي چې ټول یې لوړ ټولنیز شخصیتونه لري. دغه کتاب په څه باندې سلو محونو کې د ۱۰۰۰ ټوکو په تیراژ د افغانستان د شاعرانو او لیکوالانو د ټولنې له خوا په دري ژبه چاپ شوي دي. موږ د کتاب لیکوال ښاغلي عمرزي ته دالله ح له درباره د ژوند ښا او په پورتنیو مایلو کې دلا توفیق غوښتونکي یو الله ح دي بوان ورته برخه کړي چې نور ورته کتابونه هم ولیکي. د تذکرو لوبه ګټه داده چې د عمومي تاریخ، ادبي تاریخ او حربي تاریخ لپاره خام مواد برابروي او هغه کسان چې په شعر، ادب، هنر، هېواد پالنه او نورو برخو کې یې خدمتونه کړي وي، خپل ولس ته وروپېژني او هغوی پېرې وساړي او یادوي یې چې په دې اړه یو تاریخ لیکونکي وایي: د هیچا کړنې د وینو ملتونو له نظره پټې نه پاتې کېږي ضرور به دهغوی په کړنو سالم او عادلانه قضاوت ددوی لمسیانو او کړوسیانو ته پاتې کېږي.

حلیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرهنګ ، هنر، اقتصاد او ټولنه

کابل د تاریخ په اوږدو کې د پلازمېنې په توګه

هرهېواد د پلازمېنې په نوم یومرکز لري چې په ټولو سیاسي نظامي فرهنګي اقتصادي او ټولنیزو برخو کې دا هېواد اداره کوي افغانستان هم یوله داسې هېوادو څخه دی چې د زرګونو کلو را په دېخوا دلته حکومت او پایتخت دواړه موجود وو د افغانستان د علومو اکاډمۍ سلاکار څېړندوی حبیب الله رفیع یې

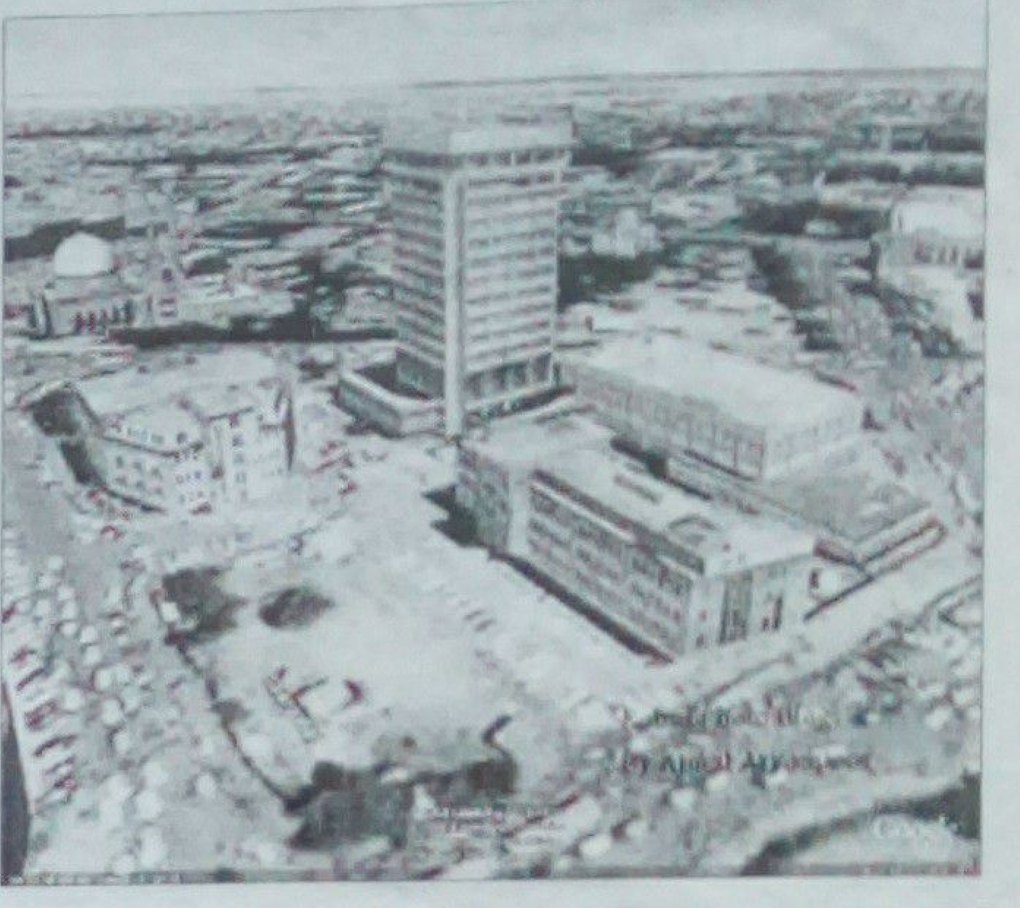

په اړه معلومات را کوي او وايي افغانستان د لرغوني هېواد په توګه روړ اولرغونی تاریخ لري، پنځه زره کاله وړاندې ددولت موسسه پکې جوړه شوې او بلخ یې لومړنی پلازمینه وه چې د خپل عظمت پر وخت لوړ بېرغونه پرې رپانده وه بیا وروسته دزمانو د پېښو د پردېو د یرغلونو او ناوړاکونو، د واکمنیو د رنګېدو او جوړېدو د پلازمېنې د بدلېدو را بدلېدو بهیر را روان کړ کله به د افغانستان بیا پلازمینه شو او کله بل، کله به یوه ښار کې باچاهي جوړه شوه او کله به بل کې کله به په ډېرو ښارونو کې ملوک الطوایفي نه ورته وړې وړې باچاهۍ جوړې شوې او کله به بیا د سترواکۍ په جوړولو سره په ګاونډیو هېوادونو هم افغانانو

واکمني چلوله او پلازمینه به یې هغه جوړوله چې دهلي لاهور او اصفهان په دې ډله کې یادولي شو تر بلخ وروسته کابل، غزني، ګردیز بدخشان، بامیان، بغلان، شبرغان هرات کندهار غور او نور ښارونه هر یو په وار سره او یا هم وخت په وخت د پلازمینو او مرکزي ښارونو په توګه یاد شوي دي خو داچې د کابل ښار بل وخت هم کله د پلازمېنې په توګه یاد شوی که نه آ ښاغلي رفیع وویل د کابل شاهانو تاریخي پلازمینه اوسنی کابل و او د امیني دلایلو په بنا یې د غرونو په سرونو کلک دیوالونه لري را څرخولي وو له عربو سره چې د اسلام د سپېڅلي دین د خپرولو لپاره را غلي وه کلکه مقابله وه خو په پای کې عربو کابل تسخیر او کابل شاهانو سقوط وکړ دحبیب الله رفیع پر وینا د افغانستان پلازمېنې بیاهم بدلېدې را بدلېدې جنګونه او نیرې له هرې خوا را روان وو او بالاخره د هندي مغولو مشر بابر یو ځل بیا کابل ته توجه وکړه او د پلازمېنې به یې وکړه د افغانستان د یوې برخې تر تحریې وروسته میرویس نیکه په کندهار کې ملي او ولسي حکومت را منځ ته کړ چې دده اخلافو

هم کندهار مرکزیت وساته او بالاخره په ۱۱۶۰ هجري کال د نادر افشار د تېرې تر ختمېدو وروسته د احمد شا بابا په پاچا کېدو سره لومړی د افغانستان او بیا د افغاني سترواکۍ پلازمینه کندهار وټاکل شو چې له دې پلازمېنې نه تر ډیلي، ایران او ماورا النهر پورې فتوحات وشول او کندهار د اشرف البلاد په عنوان ددې امپراطورۍ پایتخت پاتې شو په ۱۱۸۶ کال کله چې احمد شا بابا وفات شو دده صدراعظم شاولي با میرابي د احمد شا بابا کشر زوی شهزاده سلیمان چې دده زوم و پر باچاهۍ تخت کښېناوه ،دا وخت د احمد شا بابا مشر زوی تیمورشا د هرات والي و له خبرېدو سره سم د کندهار په لوري را روان شو شا ولي خان یې چې فراه ته مخې ته ورغلی و او غوښتل یې چې د شهزاده سلیمان د پاچاهۍ په باره کې چې دده تر را تګ پورې یې د قدرت د خلا ډکولو لپاره ګټېولی و د هغه ذهن روښانه کړي خو نه شاولي خان سره رقیبو مشاورینو تیمورشا ته مشوره ورکړه چې د خپرو پرځای یې باید ووژنی همداغه و، چې شاولي خان یې له ورو زامنو سره غاړه غړۍ وواژه ، دی کندهار ته را غی او خپل ورور شهزاده سلیمان یې خلع او بندي کړ او په خپله یې د قدرت په ګدۍ دده ووهله دی پېښې د خپلواکۍ یعنې د قبیله سالارۍ رقابتونو ته دوام ورکړ او هغه تدبیر چې احمد شا بابا د قبیلوي واکونو د ویش په برخه کې کړې و ګډوډ شو او تیمورشا اړ شو چې له خو تنو خاصو مشاورینو سره له سلا وروسته پلازمینه له قندهار نه کابل ته را ولېږدوي او په دې توګه له کابل شاهانو را وروسته کابل یو ځل بیا د هېواد پلازمینه وټاکل شو څېنې مورخین په دې باور دي چې له کندهاره کابل ته د پلازمېنې را نقلول له دغه سببه و چې د هغه وخت د امپراطورۍ دادارۍ لپاره

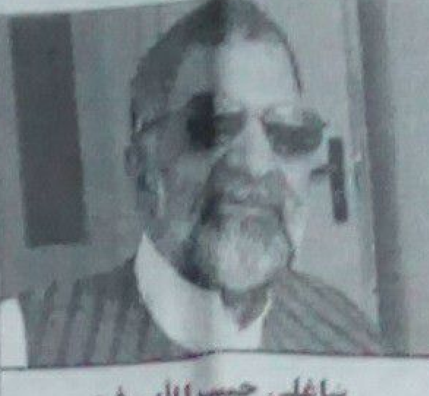
ښاغلي حبیب الله رفیع

کابل د هېواد په مرکزیت و له کابل نه تر ایران او له کابل نه تر دهلي او ماورا النهر پورې د افغان سترواکۍ قلمرو و چې له کابل نه په اسانۍ سره توګه اداره کېده په هرصورت په معاصرو پېړیو کې له دوه نیم سوه کلونو راهیسې د افغانستان پایتخت یو ځل بیا کابل پاتې شوی دی چې په دې پېړیو کې یې ګڼې او ناخوږې پېښې لیدلې دي دتیمورشا له سلطنت نه را وروسته د احمد شا بابا او پاینده خان کورنیو داقتدارخوړې جنګونه کړې چې له امله یې په زرګونو افغانان وژل شوي دي او د هېواد ودان ښارونه پکې وران شوي دي چې دغې کورنیو یې اتفاقیو بهرنیو دښمنانو ته زمینه برابره کړې ده او افغان سترواکي ورووره وړه شوې ترهغه چې د شیطان وزمه انګلستانو په را تګ سره د افغانستان ښیعي خاوري هم ترې بېلې شوې دي انګرېزانو دری ځلې په افغانستان حمله او تېری کړی او کابل یې د جنګونو په لمبو کې سوځولی دی بیا روسانو په خپل تېري سره کابل وران کړ او د روسانو له شرمېدلې ماتې وروسته د اقتدار خپل منځي کورګډو جګړو یو ځل بیا کابل لوټي لوټي کړ چې همدا اوس هم کابل د پلازمېنې په عنوان د خپلو او پردیو له لاسه په [illegible] درانه او لوی لوی داغونه لري او د حال په ژبه وایي

چا په ګولي او چا په ګل وویشتم
هم پردي، وویشتم هم خپل وویشتم
یوه مخامخ وکړ تېرې پرما
بل له اوري د هغه یل وویشتم

حیات الله

د ملي تیاتر رئیس:

د ملي تیاتر هنرمندان په ښوونځیواو وړکتونونو کې د ماشومانو لپاره روزنیزې ننداری وړاندې کوي

دهرې ننداره دلیکلو او وړاندې کولو له لارې دورکتونو ماشومان او دښوونځیو زده کوونکي کومې ورې اوکوم حساسیتونه چې په کورنۍ او ټولنه کې لري اوباورسره لاس اوګرېوان وي، کېدای شي په پرمختللو ټولنو کې ماشومان دهنري ننداره پر مټ خپل حساسیتونه اورواني ستونزې له منځه یوسي اودفعالواو دښه استعداد لرونکو ماشومانو په قطار کې ودرېږي چې په راتلونکي کې ټولنې ته د غوره خدمتګارپه توګه وړاندې شي، نوتیاتر اوهنري ننداري دماشومانو پرروحیه مثبته اغېزه کوي په کابل کې دملي تیاتر اداره هم غواړي په ورکتونونواوښوونځیو کې دهنري ننداري په وړاندې کولولاس پورې کړي، چې ماشومان ترې ګټه واخلي په دې اړه هېواد ورځپاڼې دملي تیاتر له رئیس عبدالغفور شریعتي سره مرکه کړې، چې تاسې درنو لوستونکو ته وړاندې کېږي

پوښتنه دملي تیاتر هنرمندان دورکتونونو اوښوونځیو دزده کوونکو دپوهولو اوروزلو لپاره دهنري پروګرام په جوړولو بوخت دي، مهرباني وکړې ووایې، چې ددغه پروګرام موخه څه ده؟

ځواب ملي تیاتر په کابل کې له تېر کال راهیسې په وړکتونونو کې پرهنري پروګرام اوخپرونو پیل کړی اوپه روان ۱۳۹۳ لمریزکال کې موهم دغو چارو ته پروګرام جوړ کړی، چې سربېره پروړکتونونو په ښوونځیو کې له لومړي ټولګي ترشپږم ټولګي پورې زده کوونکي ترخپل هنري پوښښ لاندې راولو، چې هنري ننداري دماشومانو له روحیې ، استعداد اوداخیستلو دقوې په پام کې نیولو سره چمتو کړو هڅه شوې کومې ننداري ، چې ماشومانو ته جوړېږي اوله هغه وروسته وړاندې کېږي محتوا او مضمون یې په پام کې نیول شوي دي، چې ماشومان وتوانېږي له ننداري ګټه پورته کړي، ننداره ښوونیزه ده، چې له دې لارې وتوانېږو ماشومانو ته زده کړه ورکړو داچې داطلاعاتو اوفرهنګ وزارت ماشومانو ته داسې هنري ننداري وړاندې کوي، موخه یې دغه، چې په وړکتونونو کې دماشومانو لپاره تنوع پیدا شي، په تېره بیا په ښوونځیو کې ، چې زده کوونکي دهنري ننداره په لیدلو سره لیک اولوست، ته ډېر لېوال کېږي دماشومانو اړواپوهنې دغه ډېر په اثبات رسولی دی او کولای شي پرماشومانو باندې مخامخ اغېزه وکړي، کوم ماشومان، چې په ټیټوعمرونو کې په ټولنه کې ښکېل کېږي، ډېر شمېرېې یې زړه ، کونج اوګوښه ځوښووونکي وي، نو تیاتر کولای شي دغه ډول ماشومان ټولنیز کړي، داسې ډېر ماشومان لرو چې ددوستانو اوخپلوانو په منځ کې نه شي کولای خبرې وکړي او شرم احساسوي، خو دغه ماشومان باید هنري ننداري ووینې اوعملاً دتیاتر په فعالیتونو کې برخه واخلي، چې موږ دغه ډول ماشومانو ته زده کړه ورکوو اوهمدارنګه دوی هم باید ځېلتیا پیدا کړي اودستېژ مخې ته راووځي اوکومې آسانتیاوې ، چې په ښوونځیو کې په واک کې لري اودچوکیو اومېزونو په واسطه دیکور جوړ کړي اوکوم کتابونه چې لولي په تېره بیا تاریخ کولای شي ترې الهام واخلي اودلوړوشخصیتونو کارنامې په ننداروکې په ژوندي بڼه انځور کړي موږ دغو ماشومانو ته دننداروا د څرنګوالي دوړاندې کولو په تړاو زده کړه ورکوو دملي تیاتر موخه داده، چې تیاتر دهېواد په ښوونه اوروزنه کې ښېګړه وکړو موږ په دې باور لرو، که چېرې تیاتر دهېواد په ښوونه اوروزنه کې رواج وموندې اوپسترېږي، هغه مهال موږ ویلی شو، چې پراخ اوهراړخیز تیاتر به ولرو ځکه ، چې دېرې په هېوادونوکې رواج دي، داچې وایي معیاري اواکاډمیک تیاتر سرچینه یې ښوونځي دي، چې موږ ملي موخوته رسوي زه غواړم ۷ مخ

ښاغلی عبدالغفور شریعتي

ښځه او ټولنه

شیلا: په تېرو کلونو کې مو معاشونه د قناعت وړ وو

د تارسیان او بقیکلي شرکت له لسو کالو را په دېخوا د ملي اردو د یونیفورمونو او جمپرونو د تولید په برخه کې کار کاوه او د زرو تنو ښځینه کارکوونکو په مټ یې د ملي اردو د اړتیا وړ ۵۰ فیصده یونیفورمونه تولیدول، خو د چارواکو د بې پاملرنې له کبله اوس دا شرکت د ۷۰ تنو ښځینه کارکوونکو په درلودلو سره د ښځینه جامو په تولید بوخت دی او زیات شمېر کارکوونکي یې بېکاره شوي دي.شیلا د دې شرکت یوه پخوانۍ ګنډونکې ده چې اوس د ښځینه جامو د پاڼ جوړولو په برخه کې کار کوي.هغه وایي، ډېره خواشینې په دې ده چې د دې شرکت د مشر له زیاتو هلو ځلو او د جمهوررئیس له ژمنو سره سره دا شرکت له رکود سره مخ شو او د دوی زیاتو همکارانو چې د یوې مړۍ حلالې روزۍ د برابرولو لپاره یې کار کاوه، خپل کار له لاسه ورکړ او اوس له ډېرو اقتصادي ستونزو سره مخ دي شیلا زیاتوي، د دې شرکت چاپېریال د ښځو لپاره آن د کورنۍ چاپېریال په څېر خوندي دی ځکه چې ټولې کارګرانې یې ښځې دي او د کورنیو نارینه د ښځو ښځو او خوېندو هیڅ مخه نه نیسي.

دا شرکت د خپل کار په لار کې، اوس هم له ځنډونو سره مخ دی، که څه هم ډېری یې ښځینه جامې لکه سرپټونې،

ماتو، کرتۍ او نس د فصلونو برابر په نوو ډیزاینونو جوړوي، خو د خرڅلاو لپاره یې یوازې یو دوکان لري.

د شیلا په وینا، تېر کلونه د دوی معاشونه ښه او د قناعت وړ وو او آن تر ۸۰۰۰ افغانیو به یې معاش اخیسته او ترڅنګ یې د خوراکي توکو کوپون هم درلود، خو اوس د یوې کارکوونکې تر ټولو لوړ معاش ۵۰۰۰ افغانۍ دی.

د دې شرکت مشر حاجي نصر الله رحمني وایي، دوی داسې ښځې په کار ګمارلې وې چې ګنډل یې هیڅ زده نه وو، خو دوی ورته د دریو میاشتو لپاره د خیاطۍ د زده کړې کورسونه په لار واچول «ځکه چې دا ښځې د دې سیمې تر ټولو زیاتې مرستې ته اړې ښځې وې او هیڅ اقتصادي مرستندوی یې نه درلوده.»

یاد شرکت به پخوا د امریکایانو له لوري قراردادونه ترلاسه کول، خو دا قراردادونه ملي دفاع وزارت او کورنیو چارو وزارت پورې اړه لري او یاد وزارتونه خپلې د اړتیا وړ جامې په داسې حال کې له چین څخه واردوي چې د تارسیان په شرکت کې سلګونه پالې د ګنډلو ماشینونه بېکاره پراته دي او د شرکت د کارکوونکو له شمېر څخه تر نیمایي زیاته برخه چې کونډې او بېوزلې ښځې دي، په ډېر بد اقتصادي حالت سره په کور ناستې دي

سوداګرو ښځو په بېلابېلو برخو کې پانګه اچولې ده

د افغانستان د پانګونې د ملاتړ اداري یا آیسا د رپوټ له مخې، په تېرو څو کلونو کې سوداګرو ښځو په بېلابېلو برخو کې پانګه اچونه کړې ده چې تر ټولو مهمې یې د ساختماني، تولیدي او لاسي صنایعو برخې دي.د آیسا د عامه اړیکو مسوول روح الله عشرت احمدزی وايي، په ۱۵۲ شرکتونو کې د شرکت رئیسانې او مرستیالانې ښځې دي، په ۷۲۱ شرکتونو کې ښځې یوازې د رئیسانو په توګه او په ۵۴۲ شرکتونو کې د مرستیالانو په توګه دنده ترسره کوي چې په بېلابېلو سکتورونو کې یې پانګه اچونه کړې ده.سره له دې چې ښځې د سوداګریزو چارو پرمخ وړلو ته لېوالتیا لري، خو ځینې ستونزې لکه مارکېټ ته نه لاسرسی، د کار په بازارونو کې د نارینه وو رقابت او امنیتي ستونزې د ښځو سوداګرۍ په لار کې لوی خنډونه بلل کېږي.د سوداګرو ښځو د شورا غړې حسیبه رووفي چې د لاسي ګنډنو په برخه کې کار کوي او د نارینه وو غاړې، واسکټونه، خولۍ، د ښځو او ماشومانو جامې او د خوب خونې ګنډي وايي، تولیدات یې ډېر ښه او لوړ کیفیت لري، خو څوک یې پوښتنه نه کوي او نه هم ورته په بهر کې د نندارتون د ګډون بلنه ورکوي.د هغې په وینا، په تېرو کلونو کې به یې د (AWBC) دفتر له لارې په نندارتونونو کې ګډون کاوه او خپل محصولات به یې خرڅلاو ته ایښودل، خو اوس په کوم نندارتون کې ګډون نه کوي او د ښار په هر مارکېټ کې چې یې پېرودونکي پیدا کړل، خپل محصولات پلوري.نوموړې له دولت څخه غواړي چې د سوداګرۍ په برخه کې ښځو ته ترینګونه ورکړي او دا زمینه ورته برابره کړي چې په جنسي سوداګرۍ کې بریالیتوب ترلاسه کړي.خو بلخوا د آیسا د عامه اړیکو مسوول روح الله عشرت احمدزی بیا وايي، د سوداګرو ښځو لپاره د فرصتونو د موندلو په لار کې له هغوی سره تل همغږي دي او هغوی ته د سوداګریزو فعالیتونو او صنعتي پارکونو د جوړ اخیستو فرصتونه برابروي «که څه هم د بازار موندنې په برخه کې له سوداګرو ښځو سره مرسته کوو، خو د مارکیټینګ مسوولیت هم د

حکومت پر غاړه دی او هم پخپله سوداګرې ښځې یې مسوولیت لري.» د احمدزي په وینا، هر کله چې په کوم هېواد کې نندارتون جوړېږي، افغانستان ته پکې ونډه ورکول کېږي، خو دا نشي کېدای چې ټولې سوداګرې ښځې دې پکې ګډون وکړي.

ع ملاحت

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپورټ نړۍ

د بدخشان ناورين ځپلو ته د کرېکټ د ملي لوبډلې ډالۍ

د افغانستان کرېکټ لوبډلې د اسيا غوره ليګ سياليو په لړ کې د خپلو اتلولیو جام د بدخشان ناورين ځپلو ته ډالۍ کړ. په دغو لوبو کې چې په ماليزيا کې ترسره شوې، افغان لوبډلې په ښېړو لوبډلو کې لومړي مقام خپل کړ او د دغو سياليو اتلولي يې خپله کړه. د کرېکټ بورډ چارواکي وايي، چې په دغو لوبو کې، نوي لوبغاړي ځوانان ښه وځلېدل او تمه يې، چې د ۲۰۱۵ کال په نړيوال جام کې به هم ښې لاسته راوړنې ولري. لکه چې حفيظ الله معروف له کابله په خپل رپوټ کې کاږي، د کابل په نړيوال هوايي ډګر کې دا ځل د تېر خلاف د ملي لوبډلې هر کلي له ډول او اتڼونو پرته په آرامه فضا کې ترسره شو. داسې بريښېدل، چې افغان لوبډلې په دغه کار سره د بدخشان له ناورين ځپلو سره په غم کې ځان شريک ګاڼه. د کرېکټ ملي لوبډلې پر هوايي ډګر له ښکته کېدو وروسته، د اسيا له غوره ليګ سياليو راوړې جام د بدخشان قربانيانو ته ډالۍ کړ. د افغانستان د کرېکټ لوبډلې مشر محمد نبي

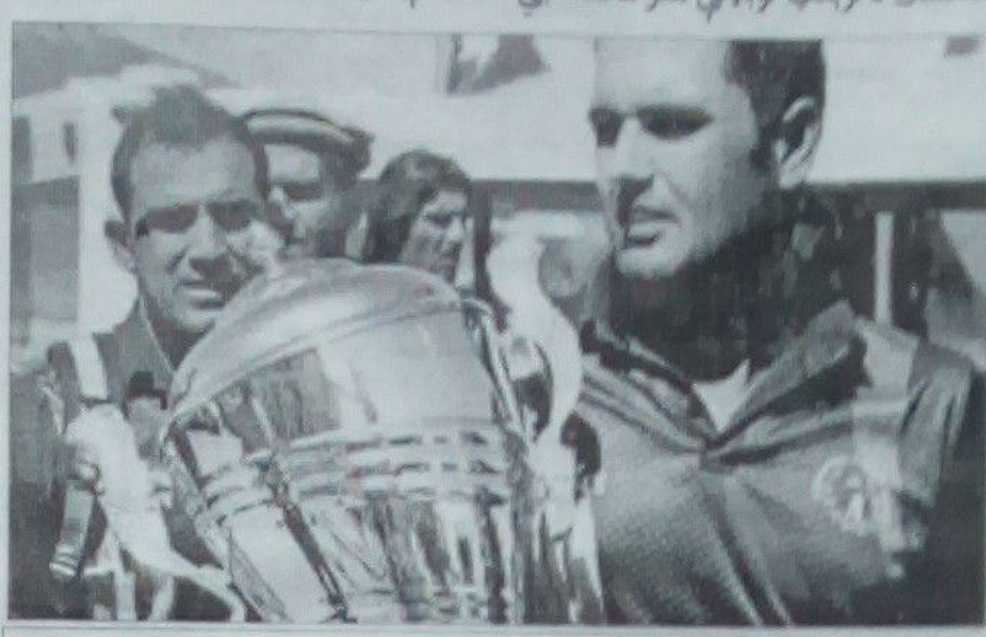

د افغانستان د کرېکټ لوبډلې مشر محمد نبي د بدخشان ناورين ځپلو ته تسليت ووايه او د برې جام يې هغوي ته ډالۍ کړ

د بدخشان ناورين ځپلو ته تسليت ووايه او خپله يې دغه جام هغوي ته اهدا کړ. هغه ووېل: د افغانستان راتلونکي په کرېکټ کې ډېره روښانه ده. په ماليزيا کې د بدخشان له پېښې ډېر متاثر شولو، موږ له دوی سره په غم کې شريک يو او دغه مډال دوي ته ډالۍ کوو." د اسيا غوره ليګ سيالۍ چې په ماليزيا کې ترسره شوې، افغان لوبډلې په ښېړو لوبډلو کې لومړي مقام خپل کړ او د دغو سياليو اتلولي يې خپله کړه. د افغانستان د کرېکټ بورډ مشر شهزاده مسعود په دغو لوبو کې د ځوانانو ونډه او لاسته راوړنه مهمه وبلله. نوموړي ووېل: «زه د دې بريا مبارکي ټول ولس ته وايم. هيله مې داده چې زموږ لوبډله په نړيوال جام کې هم ښه وځلېږي. په دغو لوبو کې زموږ ځوانان چې لومړي ځل لوبو ته تللي وو ښه وځلېدل.» د اسيا غوره ليګ په سياليو کې متحدو عربي اماراتو، هانګ کانګ، ماليزيا، نيپال او عمان برخه لرله. افغانستان په دغو لوبو کې بوازې له ماليزيانه ماتې وخوړه او نورې ټولې لوبډلې يې ماتې کړې.

مشهور روزونکی ويټمور افغان ټيم نړيوال کپ ته چمتو کوي

ټالند- د کرکټ نړيوالې شورا د پنجشنبې په ورځ اعلان وکړ چې مشهور روزونکی ډف ويټمور به د افغانستان، آيرلنډ، سکاټلنډ او متحده عربي اماراتو له ټيمونو سره د کرکټ د نړيوال جام سياليو ته د تيارۍ په برخه کې مرسته وکړي. ټاکل شوې ده چې د کرکټ د پنځوسو اوورونو يا يو ورځنۍ نړيوالې سيالۍ راتلونکي ميلادي کال په استراليا او نيوزيلنډ کې وشي. ويټمور به، چې پخوا د کرکټ د نړيوالې شورا د بشپړو غړيو هېوادونو لکه بنګله دېش، پاکستان او سريلانکا د ټيمونو روزونکی پاتې شوی، د افغانستان، آيرلنډ، سکاټلنډ او متحده عربي اماراتو له روزونکو او لوبغاړو سره مرسته وکړي چې د ۲۰۱۵ کال نړيوالو سياليو ته ځانونه تيار کړي.

د فوټبال ملي لوبډله په مالديف کې

د افغانستان د فوټبال فدراسيون وايي، د فوټبال ملي لوبډله په اسيايي چلينج کپ سياليو کې د برخې اخيستو لپاره له کوېټ نه مالديف ته تللې ده. حفيظ الله معروف په خپل راپور کې وايي، په دغو سياليو کې د اسيايي هېوادونو لوبډلې برخه اخلي، چې اتله لوبډله به اسيايي جام لوبو ته لار پيدا کړي. د فوټبال فدراسيون چارواکي وايي، په مالديف کې د چلينج کپ سياليو لپاره يې له تېرو پنځو مياشتو راهيسې چمتوالی پيل کړی او تمه لري چې په دغو لوبو کې به ښه لاسته راوړنه ولري. د افغانستان د فوټبال ملي لوبډله، له کوېټ سره تر دوستانه لوبې وروسته مالديف ته رسېدلې او ټاکل شوې د مې په ۲۰مه به د اسيا په چلينج کپ سياليو کې لومړنۍ لوبه په ب ګروپ کې له فليپين سره وکړي. د فوټبال ملي لوبډلې د دغو لوبو د چمتوالي لپاره درې نورې دوستانه لوبې هم کړې دي. د افغانستان لوبډله به له فليپين وروسته، د مې په ۲۲مه له ترکمنستان او په ۲۴مه به يې له لاوس سره سيالي وکړي. د افغانستان د فوټبال فدراسيون د تخنيکي چارو مشر طاهر رووفي ووېل، دوي دغو لوبو ته له پنځو مياشتو راهيسې چمتوالی نيولی دی. ساتلو رووفي وايي "دغو لوبو ته مو پياوړي افغان لوبغاړي له جرمني، ناروې او استراليا له راغوښتلي دي. موږ هيله لرو چې ښې پايلې به ترلاسه کړو." په دغو لوبو کې به د اسيا اته لوبډلې سيالي وکړي، چې يوه به يې اتله اعلانېږي او د فوټبال اسيايي اتلولیو ته به لار موندي. د لوبو يوځای نه ښيي، چې افغان لوبغاړي به خپلو تجربو له په پام سره په دغو سياليو کې ښه وځلېږي. نعمت الله رحيمي وايي افغانانو په دوستانه لوبو کې وښوده چې له تخنيکي او فزيکي اړخه پياوړي دي. دی وايي "د چلينج کپ سياليو کچه ډېره لوړه نه ده. خو زه فکر کوم، چې د ترکمنستان او فلسطين لوبډلې په دغو لوبو کې د افغانستان مهمې سيالې لوبډلې بلل کېدای شي. د افغانستان لوبډلې په خلورو دوستانه لوبو کې په ځانګړي ډول له کوېټ سره په لوبه کې ښه ... وکړه، چې له تخنيکي او فزيکي پلوه خورا پياوړي دي." د افغانستان لوبډله به له فليپين وروسته، د مې په ۲۲مه له ترکمنستان او په ۲۴مه له لاوس سره سيالي وکړي.

افغان لوبډلې د چلينج کپ سياليو لپاره له تېرو پنځو مياشتو راهيسې تمرين کاوه

په ننګرهار کې د اتو پياوړو لوبډلو ترمنځ د کرېکټ شل اوريزې سيالۍ

د اتو لوبډلو ترمنځ دا سيالۍ به، چې د جلال اباد ښار په سراج العمارت او د ننګرهار پوهنتون د کرکټ په لوبغالو کې پيل شوې، شاوخوا دوولس ورځې دوام وکړي.

دا سيالۍ د يوه سوداګر حاجي حضرت ولي احمدزي په مالي مرسته پيل شوې او د ننګرهار احمدزي پريمر ليګ سيالۍ نوم هم ورکړل شوی دی. د دغو سياليو په لومړۍ لوبه کې شينوارو اليون لوبډلې احمدزي لوبډلې ته سخته ماتې ورکړه. لومړی توپ وهنه احمدزي کاروان لوبډلې وکړه، چې لومړيو لوبغاړو يې ډېره ښه لوبه ننداري ته وړاندې کړه. د لومړيو لوبغاړو له سوځېدو وروسته نور کوم لوبغاړي به لوبه ننداري ته وړاندې نه کړه او په وار وار يې خپلې ويکټې له لاسه ورکړې. په شلو اوورونو کې د ټولو لوبغاړو په سوځېدو يې سيالې لوبډلې ته د اووه نوي منډو هدف ورکړ، چې دغه هدف شينوارو اليون لوبډلې په اسانۍ سره د لوبې په شپاړسم اوور کې د خلورو لوبغاړو په سوځېدو ترلاسه کړ. د لوبې غوره لوبغاړی اصف ونومول شو، چې د خپلې سيالې لوبډلې خلور لوبغاړي يې سوځولي و. د ... بادولې ور ده. له دغو سياليو څخه موخه د ننګرهار او په ټوله کې د افغانستان د کورني کرکټ پياوړتيا بلل شوې ده.

پاکستان ګرانټ فلاور د بېټنګ روزونکی ګومارلی

د پاکستان کرېکټ بورډ د ملي لوبډلې لپاره د سپين/ ورو بالنګ لپاره د روزونکي له ګومارلو وروسته اوس د توپ وهونکو لپاره هم روزونکی ګومارلی دی. د دغې دندې لپاره د زمبابوې تجربه لرونکی روزونکی ګرانټ فلاور غوره شوی دی. د پاکستان د کرېکټ بورډ مشر نجم سيټي د ګرانټ فلاور د ګومارلې پرېکړه له معين خان، انتخاب عالم او هارون رشيد سره له مشورې وروسته وکړه. د پاکستان د ملي لوبډلې مشر روزونکي وقار يونس او د کرېکټ بورډ سالار ظهير عباس هم د بېټنګ کوچ په توګه د ګرانټ فلاور د ټاکل کېدو ملاتړ کړی دی. ګرانټ فلاور د زمبابوې لپاره ۶۷ ټيسټ او ۲۲۱ يو ورځنۍ کرېکټ لوبې کړې دي. دی تر اوسه هم د زمبابوې د ملي لوبډلې د توپ وهنې د برخې روزونکی دی.

د کرېکټ کتونکي د پاکستان بالنګ له بېټنګ څخه پياوړی بولي

ګرانټ فلاور له ۲۰۱۰ کال راهيسې پر دغې دنده ده، خو قرارداد يې د روان کال په اګست مياشت کې پوره کېږي. پاکستان ګرانټ فلاور د دوو کلونو لپاره ګومارلی او دی به سريلانکا ته د پاکستان د دورې پر مهال په رسمي ډول دنده پيل کړي. دا لومړی ځل دی چې د پاکستان کرېکټ بورډ د ملي لوبډلې د بېټنګ لپاره جلا روزونکی ګوماري. په تېرو وختونو کې به پاکستان د خپلې لوبډلې لپاره د لنډې مودې لپاره دا ډول روزونکي ګومارل. د پاکستان کرېکټ بورډ تېره مياشت د روزونکو د ګومارلې لپاره هڅې پيل کړې، چې په پايله کې يې پخوانی تېز بالر وقار يونس د لوبډلې مشر روزونکی او د پاکستان پخوانی لېګ سپين بالر مشتاق احمد د سپين بالنګ روزونکی وګومارل. کرېکټ بورډ د توپ ټولونې فيلډنګ لپاره هم غوښتنليکونه ترلاسه کړي، خو تراوسه يې په دې دنده څوک نه دي ګومارلي. خو ويل کېږي چې د فيلډنګ لپاره هم د زمبابوې رچرډ هال سل تر ټولو پياوړی کانديد دی.

فوټبال
ارسنل د ايف اې کپ اتلولي وګټله

د انګلستان د فوټبال ايف اې کپ په پايلوبه کې ارسنل هل سټي ته ۳-۲ ماتې ورکړه. دا لوبه د لندن په ويمبلي لوبغالي کې ترسره شوه. د ارسنل د لوبې پيل ښه نه و او په خلورمه دقيقه کې د هل بريدګر لوبغاړي چېستر لومړی ګول وکړ او خپله لوبډله يې مخته کړه. بوازې خلور دقيقې وروسته د لوبې په اتمه دقيقه کې کرټيس ډيويس دويم ګول وکړ او خپله لوبډله يې ۰-۲ مخته کړه. ارسنل چې د پيل په څو دقيقو کې دوه ګوله شاته و يو څه وارخطا ښکارېده. د لوبې په ۱۷مه دقيقه کې د ارسنل سانټي کېزورلا لومړی ګول وکړ. په لومړۍ نيمايي کې هل سټي ۱-۲ برلاسې و. د لوبې له دويمې نيمايي هم ۲۵ دقيقې اوښتې وې خو ارسنل لا هم نه و توانېدلی چې دويم ګول وکړي او لوبه برابره کړي. د لوبې په ۷۱مه دقيقه کې کوشيلني د ارسنل لپاره دويم ګول وکړ او لوبه يې مساوي کړه. په ټاکلي ۹۰ دقيقو کې ګټونکی معلوم نه شو او لوبه ۲-۲ مساوي وه. لوبه د ۳۰ دقيقو لپاره وغځول شوه. د اضافي وخت په ۱۰مه دقيقه کې ارون رمزي ګټونکی ګول وکړ. دا له ۹ کلن ځنډ وروسته لومړی ځل دی چې ارسنل د انګلستان د فوټبال کومه اتلولي ګټي.

دا په تېرو نهو کلونو کې لومړی ځل دی چې ارسنل د فوټبال اتلولي ګټي

له کوېټه د فوټبال د ملي لوبډلې ماتې

د افغانستان د فوټبال ملي ټيم د چلينج کپ لپاره د تيارۍ په لړ کې د ثور پر ۲۴ مه په کوېټ کې د دغه هېواد له ملي ټيم سره دوستانه مسابقه وکړه. دا مسابقه د کوېټ ملي ټيم درې پر دوه وګټله. خو د افغانستان د فوټبال د ملي ټيم روزونکي محمد يوسف کارګر وايي چې کوېټ دوه ګولونه د پينالټي په شوټونو ووهل چې د ده په باور يوه يې پنالټي نه وه. کارګر ووېل، افغان لوبغاړو سره له دې چې په لسو کسانو لوبه کوله، په مسابقه يې وکړه افغان ټيم کوېټ ته دوې پينالټياني ورکړې چې يوه يې د افغان لوبغاړو په باور پينالټي نه وه. ښاغلي کارګر ووېل چې په دغې مسابقه کې د افغانستان د ملي ټيم خلورو مهمو لوبغاړو برخه نه لرله. خو ټاکل شوې ده چې د ثور پر ۳۰ مه به دا لوبغاړي د چلينج کپ په سياليو کې د افغانستان د ټيم په ترکيب کې شامل وي. د افغانستان ټيم د چلينج کپ د سياليو په بي ګروپ کې له فليپين، ترکمنستان او لاوس سره يوځای دی. لومړۍ مسابقه به يې له فليپين سره وي چې نسبتاً غښتلی ټيم دی. ترکمنستان هم د بي ګروپ تکړه او د کپ دعوه دار ټيم بلل کېږي خو لاوس تر ټولو کمزوری ټيم دی. د افغانستان ټيم تر دې مخکې د چلينج کپ د سياليو لپاره په تمريني او دوستانه لوبو کې له قرغيزستان، او تاجکستان سره مخامخ شوي دي. لومړۍ مسابقه يې په دوبۍ کې له قرغزستان سره مساوي کړه خو په دوهمه کې يې دا هېواد يو پر صفر مات کړ، خو پر تاجکستان يې يو پر صفر وبايلله.

مانچسټر سيټي د انګلش پريمير ليګ اتل شو

مانچسټر سيټي د ۲۰۱۳ ـــ ۱۴ فصل په وروستۍ لوبه کې وېسټ هيم ته ماتې ورکړه او په درېيو کلونو کې يې د دويم ځل لپاره د پريمير ليګ جام وګاټه. د اتل کېدو لپاره مانچسټر سيټي ته بوازې د لوبې برابرول په کار و، خو دوی په خپل لوبغالي کې مخالفې لوبډلې ته دوه صفر ماتې ورکړه. د لوبې ۳۹ مه دقيقه وه، چې سمير نصري ګول وواهه او مانچسټر سيټي يې مخکې کړ او د لوبې د دويمې نيمايي په لومړيو کې کومپني دا برترې يو پر دوه کړه. مانچسټر سيټي د لوبې تر پايه دغه بريا وساتله او په دې فصل کې يې په ۳۸ لوبو کې د ۸۶ پوائنټونو نومره په اخيستو يې د انګلستان پريمير ليګ سيالۍ وګټلې. دا د انګلستان د فوټبال په تاريخ کې خلورم او د انګلستان پريمير ليګ له پيله دويم ځل دی چې مانچسټر سيټي اتل کېږي. تر دې وړاندې دغه فوټبال کلب د ۱۹۳۶ ـــ ۳۷ او ۱۹۶۷ ـــ ۶۸ د فوټبال فرسټ ډويژن سيالۍ او ۲۰۱۱ ـــ ۱۲ فصل کې پريمير ليګ لوبې ګټلې دي. د مانچسټر سيټي د کلب مدير او روزونکي مېنويل پيليګريني لا له وړاندې د خپلې لوبډلې د برې هيله ښکاره کړې وه. ده ويلي و "زه غواړم چې لوبډله دغه سيالۍ وګټي. موږ بوازې د يوې لوبې د ترلاسه کولو لپاره فکر نه کوو، بلکې د لوبې د ګټلو په فکر کې يو او د دې لپاره به لار دا ده چې موږ هڅې ولوبېږو، چې اتل لوبډلې يو." د فوټبال د دې فصل دويم مقام د ۸۴ نومرو په خپلولو سره ليورپول ترلاسه کړ. دغې لوبډلې په خپله وروستۍ سيالۍ کې نيوکاسل ته د يوه ګول په مقابل کې په دوو ګولونو ماتې ورکړه.

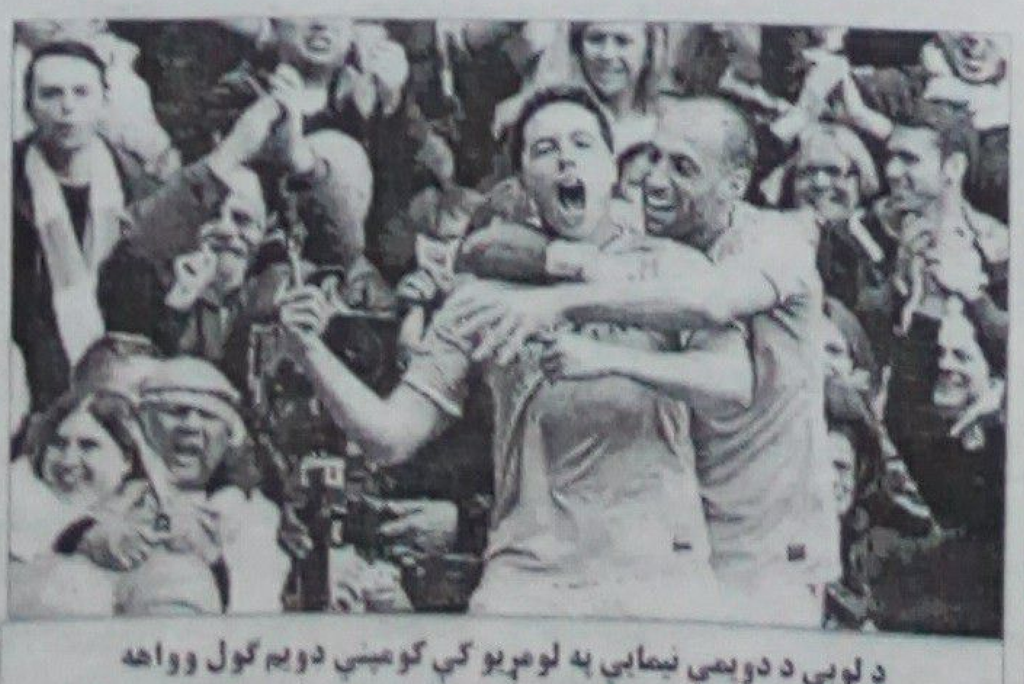

د لوبې د دويمې نيمايي په لومړيو کې کومپني دويم ګول وواهه

«له پوښتنو سره د حامد کرزي...

سره هم (کورزي) سره له دې چې افغان چارواکي د حامد کرزي او ولادیمیر پوتین لیدنه مهمه ګڼي، خو په مسکو کې افغان کاروړه فاروق فرهنګ په دې نظر دی چې دغه لیدنه په عملي برخه کې څه ډېره مهمه نه ده چې د حامد کرزي د واکمنۍ دوره په ختمېدو ده. «دغه لیدنه مهمه ځکه نه ده چې روسیه اوس د یوه ابر قدرت په توګه د افغانستان غوښتنې د پوره هیواد له جمهور رئیس سره کړې او ځکه دغه لیدنه افغان چارواکو له اهمیت لري.» د افغانستان جمهور رئیس د آسیایي هیوادونو ترمنځ د متقابلو همکاریو او اعتماد جوړولو سازمان د مشرانو غونډه کې ګډون لپاره چې اس پیلېږي د چین شانګهاي ته تللی دی. د افغانستان جمهور رئیس د چین له مشرانو سره هم لیدلي دي. دهرایو چارو وزیر ضرار احمد عثماني، د جمهور رئیس دفتر مشر کریم خرم او د جمهوري ریاست ویاند له حامد کرزي سره دغه سفر ورځني سفر ملګري دي.

د پاکستان د یرغل له امله د مشرانو...

دزیاتوالي له امله داندېښنې په څرګندولو سره زموږ دهیواد حریم له دپاکستاني پوځیانو پرمختګ دبرېدونو موازینو او معیارونو دنه ګڼل کېدونو اودغه هیواد دحکومت دیا سیا (معنو پرخلاف بولي او څرګندوي چې دغو بریدونو او پوځي تحرکاتو هغه هم دجمهوري ریاست دانتخاباتو ددویم پړاو ترسره کولو په درشل کې په داسې حال کې زور اخستی دی چې هم داوس دافغانستان او پاکستان دحکومتونو او په کابل کې دغو دیپلوماتو ملاقاتي دري اړخیزه غونډه په کابل کې دوام لري خو دراتلونکي بریدونو او دسرحدي تحرکاتو دمخنیوي او ددیورنډ دکرښې په اوږدو کې دامنیت ټینګولو په لاره کې هیڅ راز عملي اقدام نه دی شوی. دمشرانوجرګه دهیواد دسرحدي ملنویونو دسربندنې اومیرانې دستاینې په ترڅ کې دافغانستان په حریم دراتګ دپېښو دوام او زیاتوالي په سبب دپاکستاني پوځیانو دریځ دتلافي ارشادانو او دغل شویو بڼو او دسوله لېږد کې ژوندانه دانسولو پرخلاف بولي او دغه ټکي اعلامېوي دمشرانو جرګه ټینګار کوي چې دحکومت مسوول ارګانونه دې له دیپلوماتیکي او ټیالوټ له لارې دکورنیو پوځي او داستخباراتي لاسوهنې بندې کړي او دغو دېراختیا مخه دې ونیسي او هم دې هلې ځلې وښي چې دپاکستان له حکومت سره ددایمي اومعقول سیاسي حل لارې چارې وټول شي. دمشرانوجرګه دپاکستان له پارلمان، دسیاسي ګوندونو له مشرانو او ددغه هیواد له مسلمان ملت څخه غوښتنه کوي چې دپاکستان په دولت او په تېره بیا ددغه هیواد په پوځیانو او استخباراتي مسوولینو دې زور واچوي چې دتروریستانو له ملاتړ، شرموونکو لاسوهنو او دافغانستان په حریم له تېري څخه لاس واخلي او دخپلو ژمنو په عملي کولو کې دې دافغانستان له دولت سره صادقانه عمل وکړي. دمشرانوجرګه دملګرو ملتو دسازمان په تېره د ۱۳۹۱ کال د غبرګولي دمیاشتي دخلوېښتمې ایښی دلیک په پام کې نیولو سره پوځل بیا ددغه سازمان له امنیت شورا، داېساف او دناټو دسازمان دغړیوالو څواکونو له قوماندان څخه په جدي توګه غواړي چې له خپلو ژمنو سره سم دې دافغانستان ځمکنۍ بشړیا تضمین شي او باید دپاکستان دولت په دې متقاعد کړي چې دغه هیواد دافغانستان په خاورې له راتلونکي بریدونو او پوځي تحرکاتو څخه لاس واخلي.

چین په اقتصادي او...

کړې دي، وویل چې د چین خلک له افغانستان سره د خپلې دوستۍ قدر کوي او غواړي چې د چین او افغانستان ترمنځ په اقتصادي او سوداګریزو برخو کې دغه اړیکي نوري هم پراخې شي. جمهوررئيس حامد کرزي د روښي له بناره د لیدنې له امله خوښي څرګنده کړه، وېې ویل دغه ۷۰۰۰ کلن تاریخي ښار له نویو نوښتونو او پرمختګونو سره سره خپل تاریخي اصالت هم ساتلی دی. د افغانستان جمهور رئیس څرګنده کړه چې د روښي ښار د چین د تاریخ، پرمختګ او د چاپېریال ساتنې یوه غوره بېلګه ده.

په ټاکنو کې د ولس پراخ ګډون د غوره...

سره د جمهوري ریاست دلومړي پړاو دانتخاباتو ترسره کېدل او په هغو کې د خلکو پراخ ګډون دافغانستان دخلکو دډیموکراسۍ او دنویو ارزښتونو ټینګښت په لاره کې دافغانستان دخلکو علاقمندۍ او ظرفیت او دجمهور رئیس مرستیال دبشپتانو ته څرګند پیغام وباله چې افغانستان به هیڅکله تورتم تېروخت ته ستون نه شي. ده دغه راز زیاته کړه چې دنړیوالې ټولنې دوستانو ته دافغانستان دخلکو پیغام هم د خرګنده کړه دافغانستان دخلکو هوډ دادی چې دانتخاباتو دویم پړاو له لومړي پړاو څخه په لارېات شفاف سالم او هراړخیز ډول ترسره شي. باختر

د ټاکنو امنیت خوندیتوب کې مرسته...

وولي پاکستاني تورې افغان هغه ته داځ وړکړی چې د دویم پړاو د ټاکنو په خوندیتوب کې به له افغان پوځ سره خپله مرسته نه سپموي: «په دغې غونډه کې پر دوه اړخیزو او دري اړخیزو همکاریو ټینګار وشو، د ډیورنډ د کرښې په دواړو غاړو کې د امنیت پر ټینګښت او د ترهګرۍ پر وړاندې پرګډې مبارزې او د ټاکنو د دویم پړاو پر امنیت خبرې راڅولې وې. دا رنګه پاکستاني تورې له د افغانستان هغه اندېښنې هم یادې شوې چې په سرحدي سیمو کې یې د نا امنۍ په اړه لري. د پاکستان تورې اړخ ترهګرۍ پر وړاندې د خپل هېواد په مبارزې ټینګار وکړ او د دواړو هېوادونو تر منځ یې د اړیکو په پرمختیا خبرې وکړې. په دغې غونډه کې دا هم وویل شول چې په افغانستان کې سوله په پاکستان او ان په ټوله نړۍ کې د سولې له ټینګښت سره مرسته کوي.» دغه غونډه داسې مهال ترسره کېږي چې پر ختیځو سیمو د پاکستاني پوځیانو راکټي بریدونه دوام لري او په سوېلي سیمو کې پاکستاني پوځیان له ډیورنډ کرښې را محکې شوي او په دې حوا کې یې د پوځي تجهیزاتو پر جوړولو لاس پورې کړی دی او دغه وارډا غونډه په داسې مهال کې جوړېږي چې نابې د روان زېږدیز کال تر پایه به بهرني ځواکونه له دغه هېواده وځي، په دې توګه پاکستان او ناټو دواړه غواړي چې د پاکستان په همکارۍ په افغانستان کې د ترهګریزو بریدونو مخه ډب کړي. یو شمېر کارپوهان وايي که څه هم چې په تېر کې هم ورته ناستې شوي، خو د امنیت په ټینګښت او د پولې دواړو غاړو ته یې د اوریکو په پرخولو مثبت اغېز نه دی کړی. دغه کتونکي تر ډېره پر پاکستاني تورې تور پورې کوي چې افغانستان سره یې خپلو ژمنو کې رښتیني نه دی، په نېرو څو ورستیو کلونو کې افغان حکومت هم وخت نا وخته پر پاکستان تور پورې کړی چې ګوانکې اوریکي هغه له روزلي وروسته افغانستان ته لېږل کېږي، خو دغه تورونه هره پلا د پاکستاني چارواکو له خوا په کلکه رد شوي دي.

زموږ ۵۷ سلنه هېوادوال روغتیایي اوبو ته لاسرسی لري

دکابل ښار په کوڅو کې دکړنیا اودخښاک د پاکو اوبو نه شتون، هغه ستونزې دي، چې هېوادوال ورسره لاس او ګرېوان دي. کابل ښاروالي دومره توان نه لري، چې ټولې سیمې او کوڅې پاکې او روغتیايي چاپېریال هېوادوالو ته برابر کړي. دعامې روغتیا وزارت د روغتیایي چاپېریال دریاست دروغتیاساتنې دبرخې مسوول ډاکټر ندا محمد سلطاني وايي دعامې روغتیا وزارت دیوه سکتوري ارګان په توګه هېوادوالو ته دروغتیا او روغتیایي سپارښتنو او توصیو په کولو سره هلې ځلې کوي. په

ډاکتر ندا محمد سلطاني

کوڅو او نورو ځایونو کې، چې کومې ککړتیاوې غونډېږي ښاروالۍ دنده لري، چې پاکې یې کړي خلک باید په کومو ځایونو کې، چې دښاروالۍ له خوا دککړو توکو د اچولو لپاره ټاکل شوي دي خپل ککړتوکي واچوي. دککړتیاوو په شتون سره ناوړه بویونه منځ ته راځي او دچاپېریال هوا ککړوي اوبیا دغه هوا زموږ هېوادوال تنفسوي. د دوبي په موسم کې، چې دهوا د تودوخې درجه خپل لوړ حد ته رسېږي، دمچانو او نورو حشراتو دپیدا کېدو لپاره زمینه برابرېږي ددغو حشراتو پیدا کېدل، دبېلابېلو ناروغیو دلېږدېدو لامل ګرځي او همدارنګه کورونو ته هم لېږدول کېږي او پرخوړو کېنې، کوم مهال چې ماشومان او لویان دغه خواړه خوري په نتیجه د دوی دهاضمې سیستم ته نوري او په پایله کې بېلا بېلې ناروغۍ زېږوي او ناروغوي یې. ددغو ککړو خوړو ناوړه بوی دانسان پرروغتیا منفي اغېزه کوي. زه کولی شم ټکي ته ووایم، چې دبوی ښکلې منظرې په لیدلو سره دانسانانو روح خوښېږي.

او انسان کولای شي په ورځنیو چارو کې خپلې دندې په ښه توګه ترسره کړي. خوکله، چې خوک دبوي ککړې سیمې نه تېرېږي ناوړه بوی احساسوي او سر روح یې به اغېزه کوي اونه شي کولی خپلې دندې په ښه او نورمال ډول ترسره کړي. د روغتیایي چاپېریال ریاست د روغتیایي اوبو د څانګې آمر انجنیر محمدعلي اکبري وايي په وروستیو کلونو کې دعامې روغتیا وزارت هېوادوالو ته د روغتیایي اوبو په برابرولو کې ډېرې هلې ځلې کړې دي. کومه شمېرنه، چې موږ په ۲۰۱۲ زېږدیز کال کې لرو او دمرکزي احصائیې اداري له خوا زموږ په واک کې راکړل شوي، دا ښيي، چې له ۵۷ سلنې ډېر هېوادوال روغتیایي اوبو ته لاسرسی لري، چې ۸۳ سلنه یې لوبو ښارونو لکه دکابل، قندهار، هرات او بلخ په ولایتونو کې او همدارنګه ۵۱ سلنه روغتیایي اوبه دهېواد په کلیو او بانډو کې خلک ورته لاسرسی لري. دهېواد هېوادوال په کلیو او بانډو کې ژوند کوي. دعامې روغتیا وزارت تل دا هڅه کړې، چې هېوادوالو ته د روغتیایي اوبو دبرابرولو لپاره، دخارجي او کنټرول دنده پرغاړه واخلي، نه داوبو برابرولو دنده داوبو برابرولو دنده دنورو ادارو دنده ده، چې خلکو ته اوبه برابرې کړي. لکه دښاري پراختیا او همدارنګه دکلیو دپراختیا اداري. دعامې روغتیا وزارت دباکتریالوجي او له کیمیاوي پلوه دڅښاک داوبو معلومولو دنده لري، چې اوبه وازمويي او اړوندو ادارو ته یې پایلې وښيي او زمونږ یې بوخپل اوګډې کړي که چېرې اوبه له کیمیاوي اویا دباکټریالوجي له پلوه ککړې وي په داسې حالت کې دستونزو دراوارېدو دمخنیوي لپاره باید لاس په کار شي اودحل یوه لاره وړاندې ومومونو شي دعامې روغتیا وزارت دغه دندې تراوسه ترسره کړې دي. یوه بله موضوع، چې زه کولی شم ناسې ته یاده کړم، هغه داده، دعامې روغتیا وزارت داتوان لري، چې کومې اوبه په مېکروبونو او یا په باکټریالوجي ککړې وي دکلورینو دیوډرو په اچولو سره یې پاکو اوبیایې هېوادوالو ته دڅښلو سپارښتنه کوو، خو کومې اوبه، چې له کیمیاوي پلوه ککړې وي دغه بهیر دخلکو دنه پاملرنې له لارې همدغه داوبو ککړوالی دی. له بده مرغه، دولت او اړوندې اداري تراوسه نه دي توانېدلي، چې داوبو پاکولو یوفلټر داوبو په زېرمو کې ودروي، چې اوبه پاکې او روغتیایي شي. دعامې روغتیا وزارت ددغو ستونزو کوم ګواښونه، چې پروړاندې یې پرانه دي، دلرې کولو په تړاو یې دمرستندویه ټولنو او نورو ادارو په مرسته غواړي چې دغې ستونزې ته دپای ټکی ورکړي. ده څرګنده کړه ماحکې هم وویل، چې که چېرې اوبه باکټریالوجي ولري، له کلورینو په ګټې اخیستنې سره مېکروبونه له منځه ځي، خو ځکه، چې کلورین کیمیاوي ماده ده او دغه ماده دنورو کیمیاوي موادو سره تعامل کوي نه یوازې اوبه نه شي پاکولی بلکې اوبه لاککړوي. کوم توکي، چې ډنټریټ، ارسنیک، امونیا او فلوراید په شان اوبو کې وي کلورین یې

انجنیر محمدعلي اکبري

له منځه نه شي وړلای دغه ډول کیمیاوي توکي دانسان روغتیا ته تاوان پېښوي. انجنیر محمد علي اکبري زیاته کړه کومې اوبه، چې دعامې روغتیا په وزارت کې تجزیه کېږي، که دولتي، اداري، انجوګانو، د خصي کورونو اویا د اوبو دشرکتونو وي، دباکتریالوجي له پلوه کنټرول اوبه، شخصي کورونو او دولتي ادارو داوبو زېرمې کلورونیشن کوو، خو دکیمیاوي توکو له پلوه، چې د دوی اوبه ککړې وي موږ نه شو کولای داوبو دپاکولو لپاره څه وکړو موږ لولو هېوادوالو ته سپارښتنه کوو، چې دښار دپاکو تولیفتر شوبو اوبو څخه ګټه پورته کړي. باید خپلو کورونو کې دککړو څاګانو څخه لرې نورې څاګانې وکیني اوله پاکو اوبو څخه یې ګټه پورته کړي موږ داوبو دککړتیو دمخنیوي لپاره دراډیوګانو او تلویزیونونو له لارې خپلې وینا وې او پیغامونه دهېوادوالو دویښولو او خبرولو لپاره ورکړل، ګوډچې د دوی روغتیا له خطرونو څخه وژغورل شي.

هیواد ـ سیدمحبوب

د ملي تیاتر هنرمندان په ښوونځیو او وړکتونونو کې...

چې موږ ملي موخونه رسوي. هرکال ډېر شمېر خوانان، هلکان او نجونې دکابل پوهنتون دښکلو هنرونو په پوهنځي اوبیا تېره بیا دښار په خانګه کې پرداخه کړه پیل کوي او همدارنګه هرکال ډېر شمېر یې له دغه پوهنځي څخه فراغت ترلاسه کوي خوانان بیا وګاري او دخپل مسلک پرځای په نورو مسلکونو کې دندې ترسره کوي لاس پورې کوي که چېرې د پوهنې وزارت دملي تیاتر داولیزونو چې به ښوونځیو کې یو مضمون ته دتیاتر نامه ځای ورکړي، چې لوم یې تیاتر درمعارف افغانستان کتاب وي باید خپور شي اوله لومړي ټولګي ترډوولسم ټولګي پورې وي زه باوري یم، چې زموږ ماشومان اوزده کوونکي به له دغه مضمون سره ډېره مینه او علاقه پیداکړي او کوم محصلین، چې دپوهنتون دتیاتر له برخې څخه فارغېږي له مسلک سره سم به په تیاتر کې ورته دکارکولو زمینه برابره شي اوبه ښوونځیو کې دتیاتر دمضمون دښوونکیو په توګه به پرندونکمال شي. دغه ښوونځي به ښه تدارو دوړاندې کولو پر موخه په عملي توګه زده کوونکي پوه کړي دا به هغه مهال وي، چې تیاتر خپل ښېر یوړنه ورسیږي او هلته په پوهنځي، اکاډمیک او هراړخیز تیاتر ولرو کوم ماشومان، چې دښوونځیو له لومړي دورې څخه له تیاتر سره مینه پیدا کوي، دوی کولای شي دخانونو لپاره خپل راتلونکي مسلک وټاکي، دا طبیعي ده کوم مهال، چې ماشومان په ښوونځیو کې تیاتر وښي اوبیا دوی خپله ننداره وړاندې کوي، بیا چې دوی له دولسم ټولګي څخه فارغېږي اولوړو زده کړو ته لاره مومي اوانتخاب یې هم سکلي هنرونه وي، په یقیني توګه ویلی شم چې دراتلونکي لپاره به په تیاتر کې عملي لوبوه کسان ولرو، تیاتر له کلونو راهیسې ددولت او خلکو له پامه لرې پاتې شوی دی اوباید بیرته خپل پخوانۍ بوړنه ورسیږي. بیایه موږ په وساړسره وشوولې، چې په افغانستان کې یو علمي، معیاري او اکاډمیک تیاتر لرو اوله دې لارې به دهېوادوالو دردونه منعکس کړای شو. پوښتنه: دملي تیاتر هنرمندان به په ټول هېواد کې د وړکتونونو او ښوونځیو ماشومانو ته هنري خدمتونه وړاندې کړای شي؟ ځواب: داطلاعاتو او فرهنګ وزارت دتیاتر کوډک ترنامه لاندې پوآمرېت لري، له نیکه مرغه کوم مسلکي هنري توکي، چې ورته اړتیا ده، په واک کې یې لري، بوازې دمشلیو لړوالی دی، چې باید دغه ستونزه لرې کړای شي. کوم فعالیتونه، چې له کلونو راهیسې موږ ترسره کوو، په کابل کې دي. البته موږ دهېوادبه ۱۷ ولایتونو کې خصوصي تیاترونه لرو، خو دولتي تیاتر ونه بوازې دهرات اوننګرهار په ولایتونوکې لرو موږ هلې ځلې کوو، چې دهېوادبه کچه په ټولو ولایتونو کې دتیاترمدیریتونه ولرو. دتشکیل طرحه مو داطلاعاتو او فرهنګ وزارت ته لېږدولې ده هیله من یو، چې له دغه تشکیل نه دفاع وشي اوبه راتلونکي کې یې دملي تیاتر په واک کې ورکړي. کومې پرنامې اوپروګرامونه، چې موږ یې سره کارکوو په ولایتونو کې هم باید دملي کولو لپاره یې هڅې وشي، چې دماشومانو تیاتر پیاوړی اوبدای شي. چې وتوانېږو په ولایتونوکې دغه هنري خدمتونه ماشومانو ته وړاندې کړای شو په دې توګه به دکابل اوولایتونو دتیاتر ولورتر منځ همغږي راووسته شي اودښوونځیو او وړکتونونو زده کوونکي به له تیاتر څخه دخپلو حسابونو اودلو وړو اندېښنو دلرې کولو لپاره په لوړه کچه ګټه پورته کړي.

هیواد نوري

له افغاني ځواکونو سره بهرني...

ځواکونو دیوره تجهیز په هڅه کې دي. دروان کال دغویي دمیاشتې په ۳۱ مه دیکشنبې په ورځ دحامد کرزي په مشرۍ دملي امنیت شورا، جوړه شوه اوپه دغې شورا کې دامنیت اودانتخاباتو د دوهم پړاو په پوره سرته رسولو کې دټولو امنیتي مسوولینو له خوا، جمهور رئیس حامد کرزي ته پوره ډاډ ورکړل شو، دملي دفاع وزیر ستر جنرال بسم الله محمدي وویل، دملي اردو ځواکونه کولای شي چې د دښمن بریدونه له ناکامۍ سره مخامخ کړي. همدارنګه دکورنیو چارو وزیر عمر داوود زی هم دخپلو ځواکونو دیاوړتیا له امله جمهور رئیس ته ډاډورکړ دافغان امنیتي ځواکونو دیاوړتیا په اړه یوشمېر لوبدیځو رسنیو په سرکې واشنګټن پوست ورځپاڼې دغویي دمیاشتې په ۲۱ مه په یومطلب کې لیکلي دي چې افغاني سرتېري دطالبانو د پر لنبو بریدونو دناکامولو وس لري ددغه باور له مخې امنیتي ځواکونو ته په کار ده چې په ډېره هوښیارۍ سره ددښمن دپوځي حرکتونو څارنه وکړي او کورنیو او بهرنیو طالبانو ته ددې وخت ورنه کړي چې دهېواد امنیت اوبیا دراتلونکو ټاکنو بهیر ګډوډ کړي.

د چین هراړخیزې مرستې نه یوازې د افغانستان...

خطرونو خوندي کړي دافغانستان، چین، پاکستان او هند په ګډون دآسیا د ۲۴ هېوادونو په ګډون اوددې غونډې شلو هېوادونو او نړیوالو سازمانونو دمشرانو او استازو په ګډون به دسیکا دناستې په دغې نړیواله غونډه کې دغونډه پرتکړي وشي او دبوی ډېري مهمې اړتیا په توګه به په سیمه کې داقتصادي، امنیتي او سیاسي ثبات دراوستلو له پاره دعمل جامه ور واغوستله شي او په دې توګه به دسیمې دهېوادونو له پاره ښې لاس ته راوړني اومثبتې پایلې راونغاړي. هیله ده چې دپاکستان په ګډون دسیکا دناستې ټول غړي هېوادونه ددغې نړیوالې غونډې دیرېکړو دپلي کولو په برخه کې له ناغېړیو اوبې پروایو څخه کاروانه خلي اویه پوره صداقت په سیمه کې د اقتصادي، امنیتي او سیاسي ثبات لوړ هدف ته درسېدلو له پاره دعمل جامه ور واغوندي دیادونې وړ ده چې دسیکا په نامه دغه تولنه په ۱۹۹۹ زېږدیز کال کې جوړه شوې ده اودافغانستان، چین، پاکستان او هند په ګډون دآسیا دلوېې وچې د ۲۲ هېوادونو په غړیتوب یې دیادو هېوادونو ترمنځ داقتصادي اوتجارتي همکاریو او باور پیدا کولو له پاره ددغه ډول غونډو او نورو ناستو له لارې پرفعالیتونو لاس پورې کړی دی داخلورمه غونډه ده چې دسیکاتولنې له ۱۹۹۹ زېږدیز کال څخه راهیسې تردې دمه په پوره په خپلو غړو هېوادونو کې جوړې کړې دي اوله دې لارې یې دژوندانه په ټولو ډګرونو کې دسیکا دتولنې له غړو هېوادونو سره زیاتې مرستې کړې دي.

افغان اعلانات

وزارت معادن جهت ارایه پروپوزل ها افرها ساحه معدن مواد ساختمانی را اعلان میدارد که شرح ان قرار ذیل است
ولایت کابل ولسوالی نګرامی
قریه ګل چشمه
مقدار پیش بینی شده تولیدات به مترمکعب درسال ۲۵۶۰ مترمکعب سالانه و ۵۱۲۰ مترمکعب حجم مجموعی
میعاد پیش بینی شده دوسال
رویالیتی یا حق الامتیاز فی مترمکعب ۲۳ افغانی
اسناد داوطلبی بشمول شرطنامه را از ریاست مربوطه وزارت معادن درمقابل تادیه ۲۵۰۰ افغانی پول غیرقابل برګشت بدست اورده میتوانند اخذ افرهای داوطلبی ازنشراعلان الی ده روز به اتمام میرسد. (۱۲۵۷)

◈ ◈ ◈ ◈

ترجمه انګلیسی نکاح حجة شرعی ۸۷۶/۲۱۰ به اسم سید توفیق ولد سید مشفق و فروزان بنت ضیا الدین مفقود ګردیده ازاعتبارساقط است.

◈ ◈ ◈ ◈

ریاست محکمه ابتدائیه احوال شخصیه مرکز هرات به اطلاع فرید ولد ضیا ساکن ناحیه یازدهم شاروالی هرات میرساند تاجهت دعوی مسماة ګلثوم بنت جمال ساکن ناحیه یازدهم شاروالی هرات از نشر اعلان الی یکماه به ریاست محکمه ابتدائیه احوال شخصیه مرکز هرات حاضر شود در غیر ان موضوع غیاباً فیصله میشود وآنګاه حق شکایت را نخواهد داشت. (۱۲۶۰)

◈ ◈ ◈ ◈

ریاست محکمه ابتدائیه احوال شخصیه مرکز هرات به اطلاع بصیر احمد ولد محمد یعقوب ساکن انجیل قریه ګلوشتر هرات میرساند تاجهت دعوی مسماة فروزان بنت عبدالقدیر ساکن انجیل قریه ګرداب هرات از نشر اعلان الی یکماه به ریاست محکمه ابتدائیه احوال شخصیه مرکز هرات حاضر شود در غیر ان موضوع غیاباً فیصله میشود وآنګاه حق شکایت را نخواهد داشت. (۱۲۵۹)

◈ ◈ ◈ ◈

ریاست محکمه ابتدائیه احوال شخصیه مرکز هرات به اطلاع رضا ولد وزیر ساکن ګذره هرات میرساند تاجهت دعوی مسماة میاګل بنت محمد ساکن ګذره هرات از نشر اعلان الی یکماه به ریاست محکمه ابتدائیه احوال شخصیه مرکز هرات حاضر شود در غیر ان موضوع غیاباً فیصله میشود وآنګاه حق شکایت را نخواهد داشت. (۱۲۵۸)

(c) ketabton.com: The Digital Library

HEWAD DAILY

هیواد

ورځپاڼه

چهارشنبه د ۱۳۹۳ ل د غويي ۳۱ مه د ۱۴۳۵ ق د رجب المرجب ۲۱ مه د 21 /5/2014

هېواد ورځپاڼه د ۱۳۹۳ لمریز کال لپاره ګډون کوونکي مني

هېواد ورځپاڼه ستاسې لیکنې، نظریات او وړاندیزونه دولتي مسوولینو او چارواکو ته رسوي. دغه راز ستاسو له ذوق او خوښې سره سم هنري، ادبي، فرهنګي، ورزشي او نور په زړه پورې مطالب خپروي.

➢ د دولتي ارګانونو، وزارتخانو او ادارو لپاره کلنۍ ګډون ونډه	۳۰۰۰ افغانۍ	➢ د کورنیو شرکتونو، انجوګانو او موسسو لپاره شپږمیاشتنۍ ګډون ونډه	۲۰۰۰ افغانۍ
➢ د دولتي ارګانونو، وزارتخانو او ادارو لپاره شپږ میاشتنۍ ګډون ونډه	۱۵۰۰ افغانۍ	➢ د بهرنیو هیوادونو د سفارتونو، انجوګانو او موسسو لپاره کلنۍ ګډون ونډه	۴۰۰۰ افغانۍ
➢ د محصلینو، زده کوونکو او عامو خلکو لپاره کلنۍ ګډون ونډه	۲۰۰۰ افغانۍ	➢ د بهرنیو هیوادونو د سفارتونو، انجوګانو او موسسو لپاره شپږمیاشتنۍ ګډون ونډه	۳۰۰۰ افغانۍ
➢ د محصلینو، زده کوونکو او عامو خلکو لپاره شپږ میاشتنۍ ګډون ونډه	۱۰۰۰ افغانۍ	➢ له هېواد ځانګې د بهرنیسه هالسو	
➢ د کورنیو شرکتونو، انجوګانو او موسسو لپاره کلنۍ ګډون ونډه	۴۰۰۰ افغانۍ		200 ډالره

«له پوټین سره د حامد کرزي د لیدنې اهمیت»

د افغانستان جمهور رییس د چین په ښانګهای کې د اسیایي هېوادونو ترمنځ د متقابلو همکاریو او اعتماد جوړولو د ناسته کې له ولادیمیر پوټین سره ووچې دغه ملاقات ډېر مهم دی او په دې کې د دواړو هېوادونو د همکاریو په اړه او

سازمان د مشرانو د غونډې په درشل کې د روسیې له جمهور رییس سره وکتل. افغان چارواکي دغه غونډه مهمه ګڼي. د روسیې له جمهور رییس سره د حامد کرزي لیدنه مهمه ده او د هغې په ترڅ کې د دواړو هېوادونو د اړیکو او یو لړ سیمه ییزو مسایلو په هکله خبرې وشوې. د دې ترڅنګ جمهور رییس حامد کرزي د دغه څلور ورځني سفر په ترڅ کې د خپلو هېوادونو له مشرانو سره هم ګوري. د ډېرو مهمو ملاقاتونو څخه د ښاغلي جمهور رییس حامد کرزي ملاقات د روسیې د جمهور رییس د خپلو نورو مسایلو په هکله خبرې وشوې. د افغانستان جمهور رییس په داسې حال د روسیې له ولسمشر سره ګوري چې د اوکراین د کریمه له امله د مسکو او لویدیځ اړیکې خرابې شوې دي. افغانستان د هغو څو محدودو هېوادونو څخه دی چې د مسکو له خوا له روسیې سره د کریمیا د ټاپو ورمې د یوځای کولو ملاتړ یې کړی دی. ټاکل شوې ده چې د روسیې جمهور رییس ولادیمیرپوټین د ایران، چین، مغلستان له جمهور رییسانو او د عراق له صدراعظم ... ۷ مخ

افغانستان د نړیوالو رسنیو په هنداره کې

د وخت په تېرېدو سره له اوږو د بار کمېدل

امریکا چاپ، لاس انجلس ټایمز ورځپاڼې د جمهور رییس کرزي د واکمنۍ د میراث او وال سټریټ ژورنال ورځپاڼې د پاکستاني طالبانو او حکومت تر منځ د خبرو په اړه مقالې خپرې کړې دي. لاس انجلس ټایمز د افغانستان د بشري حقونو د خپلواک کمېسیون د رییسې سیما ثمر هغه خبرې راخستې چې تومورې ښېر میاشتې وړاندې په ارګ کې له جمهور

څخه ... بار کمېږي:

ورځپاڼه لیکي: جمهور رییس کرزي بوازینی کس نه دی چې د خپل ستونزمن ۱۲ کلن کار په ختمېدو سره د راحت احساس کوي. جمهور رییس کرزي چې د افغانستان د اساسي قانون له مخې د دریم ځل لپاره د جمهوري ریاست لپاره ځان نه شي کاندیدولای، یو وخت د نړۍ د شیکو او خوش ...

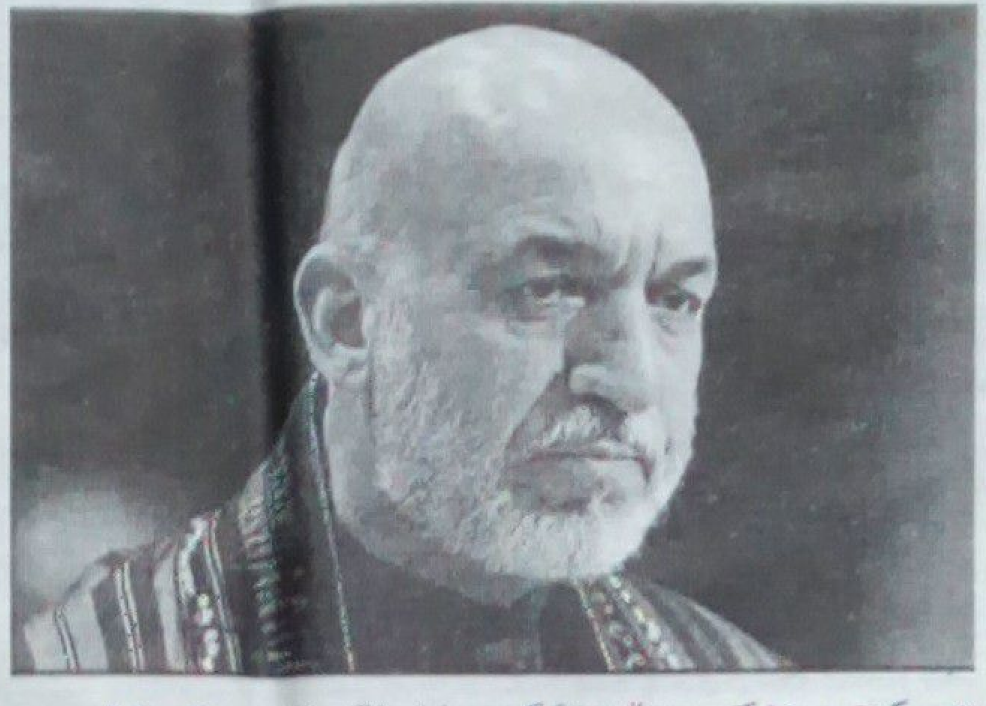

حامدکرزي د چین د «وشي» له تاریخي ښاره لیدنه وکړه

حامد کرزي چین ته د خپل سفر په دریمه ورځ د دغه هېواد د «وشي» له ښاره لیدنه وکړه. جمهوررییس او ملګري پلاوي له یې د «وشي» ولایت د والي میرمن هونګ لیکسین او نورو چارواکو له خوا تود هرکلی ووېل شو. د «وشي» والي میرمن هونګ لیکسین د دغه ښار په اړه ووېل چې دغه ښار ۷۰۰۰ کلن تاریخ لري او د چین د ټکنالوژۍ او معلوماتو مرکز او د دغه هېواد له پنځو مشهورو او مهمو ښارونو څخه دوېم ښار ګڼل کېږي. په دغه ښار کې د ۲۲ بیلیونو امریکایي ډالرو په ارزښت ۵۰۰ بهرنیو کمپنیو پانګونه کړې چې د هغو له جملې څخه ۹ کمپنۍ د افغانانو دي چې د شاوخوا سلو میلیونو ډالرو په ارزښت یې د ټکنالوژۍ په برخه کې پانګونه کړې ده.

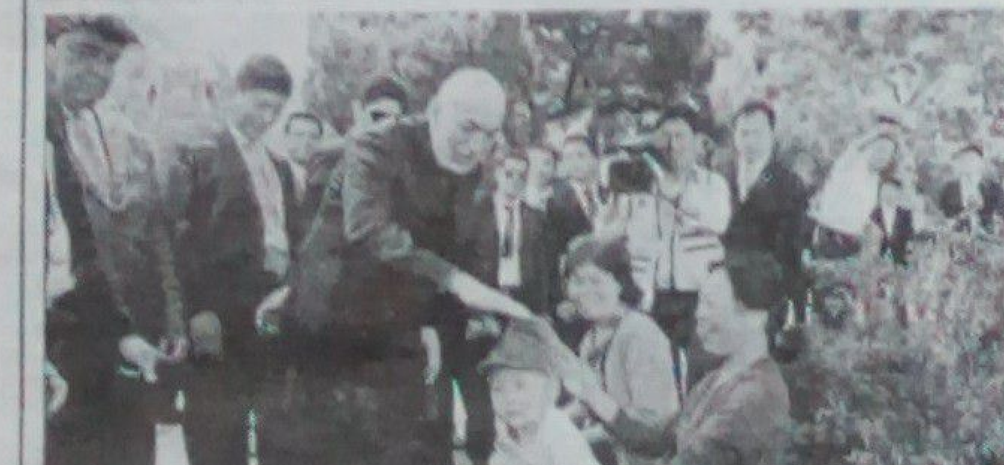

د شعر او تخیل په ډګر کې بېدل ...

وزارت له نورو منویېنو څخه چې د دغه سیمینار په جوړولو کې یې ونډه ترله منه او قدرداني وکړه. دغه راز کړه نه بېدل وروسته نور شاعران او لیکوالان زاغفل لکه میرزا غالب او اقبال لاهوري چې دهغه له اشعارو څخه یې الهام اخسته. دغه راز دسیمینار په نامه دکابل پوهنتون پیغام ددغه پوهنتون داستاد پوهاند محمدحسین یمین او دخلقاي پوهان پیغام دفاري فیصل له خوا ولوستل ...

د اطلاعاتو او فرهنګ وزیر ډاکتر سید مخدوم رهین لن میرزا عبدالقادر بیدل شمپسي ددرې سویم کلیزې په مناسبت دکابل ښار ددریم مکروریان په سیمه کې د شاه کابلي په نامه چې دابو المعاني بیدل مرشد و، ونوماوه. شاه کابلي دبیدل یوله مشایخو څخه یعنې دبیدل له پیروانو څخه و چې دشخصیت له پلوه دشمس تبریزي مقام ته رسېږي. باختر

د کورنیو پانګوالو د راجذبولو هڅې

... په سکتور کې په ځانګړې توګه د لویو ... مرستې هم دغه بانک ته جذب کړي.

د ستندرد د ملي اداري مرکزي لابراتوارونه ...

شوي دي. پوهاړي پوېل زیاته کړه په دې مرکز کې دودانیو دمیترولوژي او خوراکي توکو نفتي موادو برسېره او مایکروبیولوژي موادو کنترول تر سره کېږي. دغه راز په دې غونډه کې دښار جوړولو دچارو وزارت معین داخلي د مرکزي اداري لوی رییس او دافغانستان دسوداګرۍ او صنایعو دخونې دعامل هیئت رییس ددغو لابراتوارونو د جوړېدو پر ارزښت ټینګار وکړ. باختر

په ننګرهار کې طالبانو ته د سر ...

طالبانو په بېلو او ددغې ولې دلګونو دریدو او سپکووسلو ترلاسه کولو برسېره شوې دې چې پوځیانو دوسله والو طالبانو دځینو پټنځایونو شاوخوا ساحه کلابنده کړې ده په همدې حال کې سیمه ییز مسوولین وايي چې په دغو عملیاتو کې پوځیانو د سیماوسیدونکو ته زیان نه دی اوښتی. دننګرهار ولایت دامنیې ...

د ولایتي شوراګانو د ټاکنو لومړنۍ پایلې

ګډون کړی وو. د ولایتي شوراګانو نوماندان ۲۴ ساعته وخت لري چې له لومړنیو پایلو څخه خپل شکایتونه د شکایاتو خپلواک کمېسیون سره ثبت کړي. د شکایاتو ارزونې کمېسیون وایي ... نادر محسني وایي چې دا شکایتونه به په علني ډول څېړل کېږي. د ولایتي شوراګانو وروستۍ پایلې به د غبرګولې په ۱۷ مه اعلان شي. ښاغلي ...

Dr: shamsulhaq Aryanfar, Head of Govt. Dailies

Editor-in-chief: Ahmad Zalmai (Shahbaz) 0700078578

Deputy: Shah Wali "Qarar"

دورځپاڼو رئیس ډاکتر شمس الحق آریان فر	۰۷۹۹۳۲۵۸۵۰
امر او مسوول مدیر احمد زلمی شهباز	۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰
مرستیال شاولي قرار	۰۷۹۹۳۰۴۵۰۶ ۰۲۰۲۳۰۲۱۲۹
سرپرست مسوول سکرتر شیرمحمد نظري	۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵
ډیزاین احمدشاه سخی	۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

کټونکي ډله
- سیدیوسف «شرطي»
- محمد صادق قلندري
- میر محمدي عزیزي
- اصغر بهي

دورځپاڼې د وېش څانګه
۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷ _ ۰۷۰۰۷۹۶۰۱۷۱

برېښنالیک hewad1948@yahoo.com

چاپځای: د آزادۍ مطبعه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library